

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex
maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis
opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè
explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

Sectio Septima. De Proprio Sanctorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9521

SECTIO SEPTIMA.

De Proprio Sanctorum.

SECTIONIS VII. CAPITA XIII.

- 1 De Vigiljs, Festis, & Octauis Sanctorum.
- 2 De Festis Sanctorum Mense Decembri.
- 3 De Festis Sanctorum Mense Ianuario.
- 4 De Festis Sanctorum Mense Februario.
- 5 De Festis Sanctorum Mense Martio.
- 6 De Festis Sanctorum Mense Aprili.
- 7 De Festis Sanctorum Mense Maio.
- 8 De Festis Sanctorum Mense Iunio.
- 9 De Festis Sanctorum Mense Iulio.
- 10 De Festis Sanctorum Mense Augusto.
- 11 De Festis Sanctorum Mense Septembri.
- 12 De Festis Sanctorum Mense Octobri.
- 13 De Festis Sanctorum Mense Nouembri.

De Vigiljs, Festis, & Octauis Sanctorum. Cap. I.

1 **D**E his vide in primo Tomo, & in præfatione ad Octauarium Romanum.

2 Historias singulorum Sanctorum, de quibus in Breuiario fit officium, non est huius loci recensere, aliorum & provincia, non nostra.

3 Quare, hoc loco tantum est dicendū: Primo, quoniam cuique Sancto, de quo fit officium, fuit assignata Sedes in Calendario Romano; seu quod idem est, in Breuiario. Sedem autem intellige eum diem, quo quisque descriptus est in Calendario Romano; quæ Sedes est ita propria cuiusque, ac si eo die obiisset; li-

cet verè alio die obierit, & in diem præscriptum alia de causa transfatus fuerit; saluis tamen Rubricis circa diem obitus. Deinde, quo ritu quisque colendus est, & à quo præscriptus. Tertio, qui auctor officij, quod de vnoquoque recitatur. Quarto, circa Vigilias, & Octauas quæcumque occurrunt notanda.

4 Vt autem assequamur Primum, citabo Micrologum, qui floruit circa Ann. 1080. tum Durandum, qui circa Ann. 1280. tum Radulphum, qui Calendaria collegit Sanctorum, & obiit Anno 1403. tum Missalia, & Breuiaria M. S. Bibliothecæ Vaticanæ, tum Appendicem M. S. Sacramentarij S. Gregorij, eidem Sacramento additam non longè post tempora S. Gregorij, quæ in Bibliotheca eadem habetur, & redolent illa M. S. antiquitatem saltem supra trecentos annos, & ultra. Quæ in Sacramentario ipso S. Gregorij habentur in hanc causam, suis locis non omitam. Alios quoque Auctores referam, de quorum fide non videtur dubicandum esse.

5 Ritus vero Duplicis, Semiduplicis & Simplicis officij, à quo datus, seu mutatus fuerit, in vnoquoque Sanctorum Festo, ex antiquis solus Durandus indicare poterit, qui Duplicium, & Semiduplicium satis distincte meminit *lib. 7. cap. 1.* Micrologus quandoque indicat; Radulphus parcissime. M. S. Breuiaria supeditabunt multa. Et quidem ante Nicolaum Tertium, pauciora erant Sanctorum Festa cum nouem Lectionibus apud Romanos: ex quibus Pontificum Romanorum martyrum, pleno officio, id est, cum nouem Lectionibus, ait Microlog. *cap. 43.* agebantur Festa, ex Decreto Gregor. VII. quo tempore Micrologus viuebat; sed Nicolaus (cuius ætate viuebat Durandus) amotis ab Vrbe alijs Breui-

uia

uarijs, & Missalibus, mandauit, vt adhiberentur tantum Breuiaria Fratrum Minorum, vt scribit Radulphus *propof. 22.* indeque omnes libri Romæ de diuinis officijs fuere noui, & Franciscani; contra quos idem Radulphus acriter inuehit, quod plures Sanctos in Calendarium inuexerint, quam antea, & cum nouem Lectionibus; nullos ferè cum tribus, in præiudicium Psalterij.

6 Dixi, ex Micrologo, decreuisse Gregor. VII. officia nouem Lectionum, seu plena SS. Pontificibus Romanis Martyribus: quod tamen hodie non est de omnibus in usu; & negat Radulph. hunc usum *propof. 22.* Sed conciliari possunt hoc modo; quod vel Decretum Greg. VII. non fuit usu receptum; vel Romæ tantum; non ubique; vel per non usum deinde paulatim per 300. Annos, qui inter Micrologum, & Radulphum intercesserit, in aliquibus Festis abrogatum esse. Variorum horum rituum causam attulimus, *Sect. 3. c. 2. n. 1. pag. 16.*

7 Quod attinet ad auctores officiorum quando certos habuerimus, eosdem nominabimus. illos esse auctores putat regulariter Cornelius Schultingius *Tom. 3. Biblioth. Eccles. part. 1.* qui eorumdem SS. Festa decreuerunt. eorum enim auctoritate fuere composita, & edita.

8 Si que ex his nos fingerint traditioni Ecclesiæ, auctoritati Pij V. & Sedi Apostolicæ ea referuata esse intelligantur. Gregorius creditur eorum auctor, quorum nomina sunt in eiusdem Sacramentario.

9 Denique sequemur Ordinem mensium à Vigilia Sancti Andree, qui est Ordo Breuiarij in proprio Sanctorum: licet attineat ad finem mensis Nouembr.

De Festis Sanctorum mense
Decembri. Cap. II.

1 **D**ie 29. *Nouembris.* Vigilia S. Andree. Extat Decretum de Vigilijs Apostolorum apud Clem. *lib. 8. Const. Apost. cap. 39.* & Innocen. III. *de obseru. ieiun. cap. 2.* officij auctor Pius V. est, qui

Vigilijs omnibus addidit Homiliam super Euangelium Missæ, & Orationem eiusdem Missæ; nec antea fiebat de Vigilia, nisi in Missa; quod hoc loco satis sit semel dixisse. officium Missæ huius habetur in Antiphonario Sancti Gregorij, & Orationes in Sacramentario eiusdem Epistola, & Euangel. vt in Comite, seu Lectionario Sancti Hieronimi.

In Aduentu nihil fit de Vigilia, nisi in Missa, quia cedit Vigilia Fer. Aduentus digniori. Missa vero dicitur de Vigilia eum comm. Feriæ, & S. Saturnini; quibus additur quarta, *Fidelium*, si incidat in Feriam secundam, & quinta de B. V. iuxta Rubr. gener.

Saturnini. fiebat de eo officium in Breu. 1550. Vener. edito; nunc à Pio V. decreta est tantum eiusdem commemoratio Habentur Orationes Missæ omnes in Sacramentario S. Gregorij.

30. *Nouembris* Andree Apostoli Festum à primitiua Ecclesia, ex Clem. supra cit. quod Bonif. VIII. decreto firmanit, in honorem omnium Apostolorum. Vide Azor. *part. 2. lib. 1. cap. 24. initio.* Idem Bonifacius Duplicem stabilijit ritum. Epistola, & Euangelium vt in Comite Hieronymi. Officium Horarum à S. Gregorio L. qui eidem Apostolo impense addictus erat, fuit compositum, ex Beleth. *c. 164.* tamen Radulph. *propof. 12.* affirmat, Antiphonas à Gallis compactas. Officium Missæ, præter Communionem, habetur in Anriph. Gregoriano, & in Sacramentario Orationes omnes.

2. *Decembris.* Bibianæ Festum in Breuiar. M. S. antiquissimo Vaticano *Vol. 4753.* Simplex in Breuiar. 1550. Nunc Semiduplex ab Urbano VIII. An. 1628. à quo Oratio, & Lectiones propriæ.

4. *Barbaræ.* in Appendice Vatic. Sacramentarij Gregor. *Vol. 3806.* meminit Manuel *tit. de Ferijs.* testatur Radulph. *propof. 17.* à Teutonicis Festum fieri. Simplex erat in Breu. 1550.

5. *Sabbæ* in Breuiar. Vatic. 4760. Radulph. *cit. loco,* Romæ fieri scribit Simplex. in Breu. 1550.

6. *Nicolai Episc.* in Appendice citata

ta Gregoriana; Zonaras in vita Alexij alferit, hoc Festum institutum vndecimo seculo, hoc est, circa Ann. 110. S. Bernardus sermonem habuit in hoc Festo Manuel habet in *tit. de Ferijs*. Radulph. loco est. testatur, ab omnibus receptum. Semiduplex apud Durand. *lib. 7. c. 1.* Pius V. Homiliam legi iuxta Rubricas, & Lectiones 2. Noct. emendatiores, & breuiiores edi curauit. si transferrur, mutatur versum in Hymno: *Iste Confessor.*

7. Ambrosij. Ordinationis Festum est, quia obiit vt in Sabbato Sancto. in dicta Appendice Gregor. habetur, ratione obitus, in Aprili. Bonif. VIII. Decreto suo Doctores Ecclesie Duplici ritu coli precepit. officium de Communi, prater 2. Lectiones. Paulo ante Bonifacium Doctores quatuor Latini habuere officium Semid. apud Ordinem Minorum Ann. 1260. vt scribit Vuandingus in Anual. Minorum. In Hymno, *Iste Confessor*, mutatur versus tertius, vt in Breuiar. recognito.

8. Conceptionis B. Virg. à S. Nicolao habuisse ortum scribit Ribadeneira; sed vnde probat? puto falli, quia dicitur S. Nicolaus Pontificali veste indutus apparuisse Abbati Elfimo, de quo S. Anselmus, & monuisse, vt celebraret hoc Festum Et Petrus quidem de Natal. *lib. 1. Catal. SS. cap. 41.* nominat, Nicolaum; sed Anselmus scribit de illo Pontifice; qui apparuit, vt anonymo; vnde ergo hausit nomē Pettus de Natalibus? quidquid sit; in Hispania primum celebratum esse hoc Festum Tritemius asserit sub S. Ildephonso; sed negat Salazar de *Conceptione Beate Virginis cap. 13. nu. 53.* & cum Bernardino Busto facit auctorem Gondifaluum Episcopum Tholosanum, qui paulo post Ildephonsum vixit, ante Annum 800. antequam Græci, & Latini celebrarent, & *ibidem num. 54.* id probat fusius. Deinde Fridericus Patriarcha Aquileiensis in suis Ecclesijs Festum egit, qui obiit Anno 897. *ex libr. 4. Ligni vitæ.* In Anglia Anselmus Festum dixit, seu Elfimus Abbas *ex lib. Ligni vitæ 5. cap. 103.* Anno 1109. tum ex Baron.

in *Martyrologio*. In Gallia dilatatum est circa Ann. 1145. Manuel commemorat. *tit. de Ferijs*. Ab Ordine Minorum ab anno 1263. celebrari decretum est ex Amal. Min. citatis supra, A Romanis ante annos trecentos fuisse celebratum Romæ, in domo Carmelitarum cum Cardinalium interuentu, Missa solemniter, & sermone de eodem Festo, singulis annis, tamquam de re annorum multorum ante se, scribit oculatus testis Ioan. Baconus in *4. dist. 2. quest. 4. art. 3.* Postea Sixtus IV. euulgauit in omnem Ecclesiam, Anno 1483. quare ducentis abhinc annis est Festum vniuersale Rom. Ecclesie: quod à Concilio quoque Basiliensi Ann. 1438. Sess. 36. fuerat approbatum. Duplex à Sixto IV. officium autem de Natiuitate dicitur, ex reuelatione Angelica, de qua scribit Anselmus, in *Epistola ad Episcopos Angliæ*. Pius V. innouauit Lectiones: Clemens VIII. Duplex maius esse declarauit. Nonnulli, putant in 3. Antiphona ad Laudes pro: *exorta*: dici debere: *concepta*: sed vsu communi non muratur hoc verbum, & est commune Conceptioni, & Natiuitati, vt citè intelligenti patet.

10. Melchiadis ex Decreto Gregor. VII. citato à Microl. *cap. 43.* in Appendice Gregoriana. Simplex in Breu. M. S. & in edito 1550. Vbi fit de eo Festum 9. Lectionum dicitur VI II. Resp. *Domine præuenisti*, quia in Martyrologio multa quidem est passus; non tamen effudisse sanguinem dicitur, quod enunciat in Responsorio, *Hic est verè martyr.* &c. idcirco omittendo.

11. Damasi. in d. Appendice Gregor. & in Cod. Pameliano Sacram Gregor. cum Orationibus, alijs à nostris. Semiduplex à Pio V. cum officio proprio excepta Oratione, quæ habetur in Breu. M. S. & edito 1550. sub ritu Simplicis. si transfertur, muta versum tertium in Hymno, *Iste Confessor*.

13. Lucia. in Antiphonario, & Sacramentario S. Gregorij, sed post Gregorium, ex Pamelio *ibid.* Semid. apud Dur. & in Breu. 1521. Duplex à Pio V. addi-

addita Homilia ab eodem. Oratio Secreta & Postcommunio, discordant à citato Sacramentario Romæ edito: non autem à Codice Pameliano.

15. Eusebij Vercell. Ordinatio. nam obiit Kal. Augusti, & quia tunc fit commemoratio SS. Machab. Clem. VIII. assignavit hanc diem, Ioan. Stephano Ferrerio Episcopo Vercellenfi procurante. Sanct. Ambros. habuit duos sermones in eius laudem.

20. 21. De Vigilia, & Festo Sancti Thomæ Apostoli eadem, quæ diximus de sancto Andrea Apostolo. officium à Gelasio, ex Schulting. Oratio prima, & Secreta Missæ in Sacram. Gregor. Si Vigilia incidat in Feriam quatuor Temporibus, in Missa de quatuor Temporibus, fit commemoratio Vigiliæ: in officio nihil fit de Vigilia. At, cur non dicuntur duæ Missæ, de Temporibus, & de Vigilia? quia ambæ dicendæ forent post Nonam, nulla Hora mediante inter eas: quod non convenire docuimus Tomo 1. par. 1. tit. 7. n. 2. pag. 12. Si Festum S. Thomæ sit titulus Ecclesiæ, & occurrat in Dominic. quarta Adventus, tunc in Sabbato dici debent Antiphonæ ad Laudes Domin. quartæ cum Antiphona; *expectetur*, & in Feria secunda Antiphonæ eiusdem Feriæ; quia octava non fit amplius, & Rubrica præcepit in Sabbato eas dici, quæ occurrunt in ipso die S. Thomæ, si non transferuntur.

25. Anastasiæ. in Sacramentario, & Append. Greg. & non fit de ea, nisi in secunda Missa Natiuitatis.

De SS. Stephano, Ioanne, & innocentibus, vide supra *Sett. 6. cap. 6. pag. 91. & seq.*

29. Thomæ Cantuar. Calendarium Cisterciense editum Diuione An. 1617. tradit, obiisse die 25. Decemb. iisque diebus impeditis fieri Festum hac die. Ciaconius in Alex. III. scribit in Festo Innocentium ad aram fuisse percussum, sed Breuiar. Rom. die 29. occubuisse tradit, cui Magis est credendum. Festum circa Anno 1200. fuisse institutum scribit Continuator Sigeberti. Semidupl. in D. Barth. Gauant. Tom. II.

Breuiario M. S. auctor officij creditur Alex. III. à Schultin. Pius V. addidit Homiliam.

31. Siluestri in Sacram. S. Gregorij. Semidupl. in Breu. 1550. Duplex à Pio V. officium S. Gregorio, ex Cornel. Schultingio. habetur officium Missæ in cit. Sacrament. & in citato Antiphonario. in Comite S. Hieron. erat Euang. *Vigilate.*

De Festis Sanctorum Mense Ianuario Cap. III.

DE OCTAUIS SS. Stephani, Ioan. & Innoc. diximus supra. *Sett. 6. cap. 6. pag. 92.*

5. Thelesphori. in Append. Greg. restituitque Festum Clem. VIII. vel potius instituit commemorationem.

11. Hygini in dicta Appendice Greg. Simplex in Breu. 1550.

14. Hylarij. in Appendice Gregor. Semid. à Pio V. qui & officium addidit. erat enim Simplex 1550. si Festum hoc transferatur. Versus erit: *Iustum deduxit, &c.* quia cessat ratio mutationis in concursu aliorum duorum Confessorum. Vbi vero est primæ Classis, diuidatur octaua Lectio in duas. In Hymno, *Iste Confessor*, mutatur tertius versus, vt in Breu. quæ mutatio fit etiam in sequenti Festo; quia ambo obiere extra hos dies: Hilarius, die 13. Paulus, die 10. Ianuarij.

Felicitis in Pincis. in Comite S. Hieron. & in Sacrament. Greg. Simplex in Breu. M. S. officium à Paulino Nolano, ex Schult. Vbi fit de eo Festum 9. Lectio dicitur VIII. Respons. *Domine præuenisti*. quia non fuso sanguine mortuus est. Si sequens Festum transferatur, non mutantur Antiphonæ, & Versus pro S. Mauro; sed dicuntur, vt in communi, ita in Breuiario Urbano.

15. Pauli primi Eremitæ. in Append. Gregor. Simplex in Breu. 1550. Semidupl. à Pio V. cum officio.

Mauri Abb. in Missal. Vatic. vol. 4743. apud Teuton. ex Radulph. *proposit. 17.* Simplex in Breu. 1550. Lectio eiusdem Clem. VIII.

H

16. Mar-

16. Marcelli. in Comite S. Hieron. in Sacrament. S. Gregorij. Semid. à Greg. VII. ex Microl. 43. officium à Gregor. I. ibidem Microl.

17. Antonij Abbatis ante annos 1200. ex actis S. Euthimij, vt Bar. ait in Martyrol. In Appendice Greg. reperitur. Simplex in M. S. Breu. Semidup. 1550. Duplex à Pio V. qui addidit Homiliam.

18. Cathedræ Petri Rom. S. August. duos habuit sermones. Beda meminit. Baronius deducit ex Append. Gregor. Restituit Paulus I V. 1558. à quo ritus Duplex: officium autem desumptum est ab Antiochena Cathedra; quod est Gregorianum, ex Schult. Addidit Clem. VIII. quod sit Duplex maius, & Homiliam S. Hilarij.

Prisca. in Sacr. Gregor.

19. Marij, Marthæ, &c. in Append. Greg. Simplex in Breu. M. S. & 1550.

20. Fabiani, & Sebastiani. S. August. *ser. 100. de diuersis*, agit de S. Sebast. uterque in Comite S. Hier. & Sacram. Greg. Semidup. 1550. Duplex. à Pio V. addita Homilia. officium est Gregorianum.

21. Agnetis. eius Festum celebrans Ambrosius incepit libros de Virgin. Habetur in Comite Hieron. & Sacrament. Gregorij. Semidup. apud Dur. & in Breu. 1550. Duplex à Pio V. officium à S. Ambrosio ex Schult. Pius V. addidit Homiliam; Lectiones secundi Nocturni, quæ sunt S. Ambrosij, iussit legi Clem. VIII. ob eius autem fortitudinem egregiam, tam in Matutino, quam in secundis Vesperis, dicuntur Psalmi de communi Virorum Sanctorum; idemq; dicendi sunt in primis Vesp. in prop. Ecclesia, sicuti dicuntur in Festo S. Agathæ, Mendum aliqui putant esse in textu Lect. 4. editionis Vaticanæ, sub Clem. VIII. in ijs verbis: *Natalis est S. Agnes: quæ habentur in textu S. Ambrosij: at in casu genitio, Agnes, erat in vsu apud SS. Patres; & apud S. Hieronymum quoque: cuius verba in Martyrologio Rom. sunt: Agnes vita laudata est. utroque igitur modo potest legi, Agnes, & Agnetis.*

22. Vincentij & Anastasij. de primo

Aug. habuit sermones duos, adest etiam in Sacram. & Antiph. Gregor. sed Pamela negat officium Missæ à Sancto Gregorio compositum. Vtriusque ritus Simplex in Breu. 1550. Semid. in Breu. M. S. officium à S. Gregor. addidit Homiliam Pius V.

23. Emerentianæ. in Appendice Greg. Simplex in Breu. M. S. & 1550.

24. Timothei. In Missali Vatic. vol. 3808. apud Teutonicos, Radulp. *propofit.* 17. Simplex in Breuiar. 1550. Semidupl. à Clem. VIII. Homilia addita.

25. Conuersionis S. Pauli. Aug. sermonem habuit, in Sacramentario Gregor. & ex generali consuetudine fit: ex Radulp. *propof.* 17. Semiduplex apud Durand. *lib. 7. c. 1.* Duplex, apud Radulp. *loco cit.* Inuitatorium est Hermanni Contracti, ex Schulting. qui & inde argumentatur, eundem esse auctorem totius officij. sed, exceptis Lectionibus, idem est officium, ac Commemorationis, 30. Iunij, quod à S. Gregorio fuisse compositum docet Microl. *c. 42.* quod neque negat Schultingius. Homiliam Bedæ addidit Clem. VIII. & declarauit, esse Duplex maius.

26. Polycarpi Smyrnenfis Ecclesia. statim, ac obiit, Festum indixit, vt ex eiusdem Epistola patet. In Append. Greg. habetur, 1. Februar. Simplex in Breuiar. 1550. Semidupl. à Clem. VIII.

27. Ioannis Chrysostomi, translatio est, ait Menologium, & Martyrologium Rom. nam obiit, 14. Septembris, quod die fit Festum Crucis. In mense Septembris fuit hoc festum celebrari coeptum die 26. anni 427. ex Ciaconio in Cælestino, l. seu. ex Batonio ad eundem annum. 20. Habetur ante Festum Crucis in Breu. Vatic. vol. 4751. in Ianuario vero in Missali Vatic. vol. 3808. Simplex in Breu. 1550. Duplex. à Pio Quinto vna cum officio In Hymno, *Iste confessor*, mutatur tertius versus, vt in Breuiario.

28. Agnetis secundo, in Sacramentario Gregoriano: eratque Titulus in Append. Gregoriana, *De Natiuitate Agnetis*, quia nata est hodie, ex Gemma *lib. 3.*

lib. 3. cap. 23. explicat Durandus lib. 7. c. 3. non esse Octauam Festi; sed natiuitatem hoc loco intellige, quod nata est celo; nō autem natalem illius diem in carne; vt notat Pamelius in Sacramentario Greg. tum quia nata est, vt alij, tum quia ex Augustino *Sermone 20. de Sanctis* nullius hominis natiuitatem legitur celebrari post Natalis Domini diem, nisi solius B. Ioannis Baptista; & licet post Augustinum, celebrari coepta sit Natiuitas B. Virginis, & potuerit S. Gregor. Augustino posterior indicare Festum cum titulo *de Natiuitate B. Agnetis*; cum tamen illa B. Virg. vbiq; recepta fuerit Festiuitas, vti de Sancta Natiuitate: de Sancta verò Agnete non habeamus, quod fuerit in vtero matris sanctificata; hinc fit probabilius, Festum fieri ob apparitionem eiusdem parentibus, & Constantiæ, vti narratur in Lectione Breviarij, quæ facta est octaua die, ait Baron. in *Martyrolog.* quare, abrogato dicto titulo, in Calendario dicitur aptius, *Agnetis secundo*. sex Lectiones, & officium, vt in die, habuit in Brev. M. S. & 1550. nunc Simplex à Pio V. officium, & Gregorianum est, sumpta coniectura ex Sacramentario eiusdem à Cornelio Schultingio. Vbi celebratur Octaua S. Agnetis, dicuntur omnia, vt in die, excepta Oratione, Antiphona ad Magn. in primis Vesperis, Lectionibus 1. Noct. de Scriptura occurrente, & Lectione 4. quæ est de S. Agnete secundo; quinta, & sexta de communi Virginum, vel, vt in Octauario Romano. Reliqua, vt in Festo, seu Octauario.

30. Martine Virg. & Mart. Officium ritu semid. composuit, & Clero indixit recitandum Urbanus VIII. anno 1635. In Martyrologio legatur de ea primo loco.

De Festis Sanctorum mense Februario. Cap. IV.

Ignatij. extat sermo S. Ioan. Chrysof. Manuel meminit tit. de *Feris*. Appendix Sacramentar. Gregoriani habet Festum in Decembri, sed in Breviario Vaticano vol. 475 r. in Februarij primo. Lectiones 9. habebat in Breviario

impresso 1521. & 1550. Homiliam addidit Pius V. & Lectiones secundi Nocturni.

2. De Purificationis Beatæ Virginis Festo, vide, quæ diximus in primo Tomo Duplex apud Duran. loco cit. officium habetur in Ordine Romano. Pius V. addidit primas Lectiones de Scriptura. Nota, quatuor esse solemniore B. Virginis Festiuitates, Purificationem in Hyeme, Annunciationem in Vere, Assumptionem in Æstate, Natiuitatem in Autumno, si occurrat hoc Festum in Dominicis priuilegiatis, transfertur in Fer. 2. ex Decreto Clem. VI.

3. Blasij in Appendice Gregorianâ. Simplex in Brev. 1550. erat Semidup. in Brev. 1521. nunc Simplex à Pio V. Gemma lib. 3. c. 25. meminit cum luminâ vsu. An forte ad signandum guttur, quod in Prouincia Mediolanensi adhuc est in vsu cum candelis accensis pridie benedictis.

4. Agathæ. in Antiphonario; & Sacramentario Gregorian. sed post Gregorianum, ait Pamelius in *Antiphonario eiusdem*, & ex Radulph. *proposit. 17.* de consuet. generali. semidup. apud Durand. & Radulph. loco citatis. mutauit Homiliam Pius V. cum Euangelio; & ob eius præclara merita dicuntur Psalmi in toto officio de Communi Sanctorum Virorum.

6. Dorotheæ. in Appendice Gregorianâ. Simplex in Brev. M. S. & 1550. Hymnus eius extat in Breviario Toletano.

7. Romualdi. Clemens VIII. 9. Iulij 1595. Semid. ritu, vna cum officio, Breviario apposuit, qua die fuit translatum eius corpus Fabianum in Piceno, ex Baron. in *Martyrologio*. nam obiit die 19. Iunij impedita Festo SS. Gerualij, & Prorsij; quorum Missa non erat expungenda de Missali quæ habet Introitum proprium (vt dicemus suo loco) vt eius vice poneretur Missa S. Romualdi cum sola commemoratione SS. Martyrum, & ideo in Hymno, *Iste confessor*, mutatur tertius versus.

9. Apollonie. in Missali Vatic. volum. 3808. Simplex, in Brev. 1550.

14. Valentini in Comite S. Hieronymi

& Sacramentario Gregorian. Simplex 1550. & nullam Lectionem habet in Breuarijs M.S. neque apud nos.

15. Faustini, & Iouita, Appendix Gregor. Simplex in Breu. 1550.

18. Simeonis. in Breu. Vatic. volum. 4751.

22. Cathedra S. Petri Antioch. in Comite Hieron. Antiphonario Gregor. & in eiusdem Sacramentario; ubi additur (in Roma) in editione scilicet Romana; non autem in Pameliana. Dictum fuit Festum S. Petri Epularum, quia vinum, & epulae offerebantur pro mortuis, Ioan. Belet h. c. 93. Semidupl. apud Duran. loco cit. Duplex ex consuetudine generali apud Radulph. *propof. cit.* officium vel à S. Gregorio, vel à Gelasio, ex Ordine Romano conijcitur. Orationis Auctor S. Leo II. ex Duran. *lib. 7. c. 15.* Homiliam S. Leonis addidit, & haberi Duplex maius iussit Clem. VIII. notat Belet h. *loc. cit.* sub nomine Antiochenae comprehensam fuisse etiam Romanam Cathedralam suo tempore; nunc distinguuntur. Si concurrat hoc Festum cum Dominica Sexagesimae, vt in Tabulis nostris 20. 30. nihil refert, dici bis Orationem de S. Paulo sub diuersa ratione formalis, de qua Vide in Tom. 1. par. 4. tit. 4. num. 15.

2. Vigilia S. Matthiae. eadem, quae de Vigilia S. Andreae. officium a Pio V. Si dies sequens fuerit Fer. 4. Cinctum, & ideo transferatur Festum Sancti Matthiae in Feriam 5. eo casu in secundis Vesperis Vigiliæ dicuntur Preces feriales cū Oratione Dominicæ, non Vigiliæ, vt in Rubricis generalibus, *tit. de Precibus n. 5.* Vide supra pag. 77. n. 10. & quia casus est singularis huius loci proprius, ideo & hoc loco adnotauimus. In Anno Bissextili in lectione Martyrologij transferatur pronuntiatio huius Vigiliæ, & Festi sequentis, vt dicitur in eodem Martyrologio. Si Vigilia S. Matthiae incidat in vltimum diem Bacchanalium potest Episcopus transferre ieiunium in Sabbatum præcedens, ne violetur ieiunium. Diana 3. part. tract. 5. Miscel. ref. 66.

24. Matthiae. vti diximus de S. An-

drea, quoad originem Festi. habetur in Sacramentario Gregorij. Duplex à Bonifacio VIII. Pius V. addidit Euangelium cum Homilia, & Lectiones secundi Noct. mutauit. quod autem in bissextili Anno fiat officium die sequenti 25. Alex. III. præcepit, *de verb. signific. c. 14.* concionem de S. Matthia habuit Berno. Secreta Missæ alia est in Sacrament. Gregor.

Circumfertur officium Sancti Conradi 19. Februarij, & quod peius est, Venetijs intra Breuiarium impressum est, sine Decreto Sacræ Rituum Congregat. quæ illud concessit Placentinis & Nettinis in Sicilia tantum, sub ritu Semidupl. 19. Maij 1614. deinde ab Urbano VIII. etiam Ordini Minorum S. Francisci die 13. Septembr. 1625. quocirca non est cuique datum illud recitare; neque fuit ad libitum concessum.

De Festis Sanctorum Mense Martio. Cap. V.

Festa Sanctorum in Quadragesima antiquis non celebrabantur; quem ritum retinet mordicus Ecclesia Ambrosiana. longè tamén ante Micrologum cepta sunt coli in Quadragesima, vt idem significat c. 48.

4. Casimiri, extrat decretum, Paulo V. Pontifice, Sacræ Rituum Congregationis, quod fiat Semiduplex, die 23. Ianuarij 1621. officium autem sub Clem. VIII. fuerat editum pro Regno Poloniæ; deinde à Paulo V. ad vsum communem approbatum fuit, die 7. Augusti 1621. In lectione Martyrologij legatur primo loco, iuxta leges Martyrologij.

Lucii. in Appendice Gregoriana. restituit Clem. VIII. ob eiusdem corpus inuentum cum corpore SS. Valeriani & Tiburtii in Ecclesia Sanctæ Cæciliæ.

7. Thomæ Aquinatis. à Ioanne XXI. Anno 1323. vti Doctoris, à Pio V. 1567. Simplex in Breuiar. 1550. à Pio V. Duplex, cum officio. si transferatur, muratur tertius versus Hymni; *Iste confessor.*

Per-

Perpetuæ; & Felicitatis. S. August. in hoc Festo tres tractatus habuit, ex Possidio: & habetur Festum in calce Sacramentar. Greg. Simplex in M. S. & 1550. vt hodie.

9 Quadraginta Martyrum. Basilius, & Nyssenus Orationes habuere in eorum Festo. Manuel in tit. de Ferijs. in Appendice Greg. habetur Festum; Simplex in M. S. & 1550. Semidupl. à Pio V. cum officio.

12 Gregorij Papæ. in Sacramentar. Gregor. hac die, cui statim additum fuit in calce hoc Festum, post eius obitum; sed Orationes Missæ discordant à nostris in editione Romana; concordant in Pameliiana. In Septembri, quando fuit ordinatus die 3. Festum agebatur, ex Radul. *propof.* 17. eo tempore, quo in Quadragesima natalitia Sanctorum non colebantur: officium ab eiusdem successoribus statim, ex Schultingio. Duplex à Bonifac. VIII. si transferatur, mutatur in Hymno, *Iste confessor*; tertius versus, quæ mutatio quoque fit, si transferantur sequentia Festa.

17 Partitij. ab Urbano VIII. in recognitione Breuiarij, sine Lectione, quia semper occurrit in Quadragesima, & in Martyrologio erit de eo legendum in primo loco.

19 Ioseph. in Append. Gregor. cum hoc tit. Nutritoris Domini. Renouauit Festum Sixtus IV. Præcepit diem populo Festum Greg. XV. cum Decreto Sac. Rituum Congregat. 8. *Maj* 1621. Duplex in Breu. 1550. Pius V. mutauit officium, quod primis erat totum de eodem propriissimum.

21 Ioachim à Gregor. XV. qui Duplici ritu celebrari iussit. 2. *Decembr.* 1622. officio approbato, die 18. *Martij* 1623. conuenit in Quadragesima legi Lectionem nonam additam octauæ, cum in ea contineatur summum priuilegium S. Ioachim, quod sit nimirum pater B. Virginis, & in huius rei gratiam legitur Euangelium de generatione Christi.

21 Benedicti. in calce Sacramentarij Greg. & intra Antiphonarium eiusdem, D. Barth. Gauant. Tom. II.

sed posterius est Gregor. ait ibidem Pamelius: & de generali consuetudine, Radulph. *propofit.* 17. qui & Semidup. asserit habuisse officium, quod durauit ultra annum 1521. vt ex Breu. eodem anno impresso constat. Duplex in Breu. 1550. vt hodie. officium est Gregorianum, vel; vt ait Schulting. à S. Bernardo, vel à Petro Damiani, vel Odone Floriacensi; aliud tamen officium Missæ habetur in Antiphonario Gregoriano, in mense Iulio.

25 Annunciationis B. Virg. Orationem habuit (creditur in eius Festum) S. Gregor. Taumaturgus, quam in Latinum transtulit Card. Sirletus, seu verius ex Notis Baronian. in Martyrologium, eo prodete Græcam, latinitati donauit Vulelmus Lindanus Ruremundensis Episcopus. meminit Festi S. Athanas. *enarratione de Deipara, quæ tamen videtur tribuenda Cyrillo, cum ibi pugnet auctor contra Nestorium.* Sexta Sydonus *cap.* 12. meminit Festi, tanquam antiqui, citata à Baron. in *not. Martyrolog.* S. August. sermonem de eadem habuit. S. item Petrus Chrysologus. Festum habetur in Sacramentario Gregoriano. Duplex apud Duran. *supra.* Lectiones primi Nocturni habentur eadem hodie, quæ in Ordine Romano. reliquum officium Schultingius Ildephonso tribuit. Orationes Missæ habentur in Sacramentario Gregoriano. Quid agendum sit, quando Festum hoc incidat in ultimo biduo maioris Hebdomadæ; An populus audire Missam teneatur: An queat communicare: diximus in primo Tomo, cum de ijs, quæ ad Missam spectant, *pagin.* 150. & 157. Si transferatur post Domin. in Albis, primæ Vesperæ erunt de Beata Virgine cum commemorat. Dominicæ.

De Festis Sanctorum mense Aprili.
Cap. VI.

2 Francisci de Paula. in Missali Romano fuit an. 1557. restituit Sixtus V. 1585. qui & Duplex officium recitari iussit; quod mutatum quidè fuit in Semidupl. à Clem. VIII. ne officium Dominicæ

H 3 im-

impediret / quod in sequētib; similibus mutationibus obserua (sed restitutum denuo Duplex, (quia Ordinis Fundator) à Paulo V. fuit. Officiū vero à Sixto Quinto fuerat euulgatum. si transferatur, mutatur versus tertius Hymni: *Iste Confessor.*

11 Leonis in Appendice Gregoriana: non tamen fuit in Breviarijs M. S. & 1550. à Pio V. deinde cum Duplici ritu, & officio, fuit restitutum. In Octauario Romano pro Octaua Sancti Leonis potuissent legi (monet Praxis Ceremoniarum Auctor) Lectiones, seu Homiliae in Festis Sancti Petri 29. Iunij & 18. Ianuarij: sed Bellarmino placuit, Homiliam tantum infra hanc Octauā legi à S. Leone compositam, in qua de se loquitur, & cuius gratia datum est huic Festo tale Euangelium, si transferatur, mutatur tertius versus in Hymno: *Iste Confessor.*

14 Tiburtij, & Valeriani, &c. in Sacramentar. Gregor. Simplex in M. S. & deinceps officium Gregorianū. Non dicitur, *Hac est vera, &c.* quia non est Respon. Paschale, neque sunt omnes fratres.

17 Aniceti. in Appendice Gregor. Semidupl. ex Microl. c. 43. Romae tantum, Radulph. *propositio.* 22. Simplex in Brev. M. S. & 1550. vt hodie.

22 Soteris, & Caij in Append. Gregor. Soteris tantum, Radulph. *propositio.* 22. Semidupl. ex Microl. c. 43. Simplex in M. S. & 1550. à Pio V. restitutus est ritus Semidupl. vna cum officio.

23 Georgij. in Antiphon. & Sacramen. Greg. sed additum putat Pamelius ibid. post S. Gregorium Manuel. *tit. de Ferijs.* Simplex in M. S. Brev. & 1550. à Pio V. Semidupl. cum Oratione sumpta à festo Sancti Barnabae. Nulla Lectio propria in antiquis, neque in recentioribus.

25 Marci Euangelistae. Ordo Rom. Sacramentar. Gregor. Decretum Bonifacij VIII. qui ritum Duplicem praescripsit. De Litanijs maioribus, vide praecedentem Sectionem *capite* 16. pag. 104. Decreuit Sacra Rituum Congregat. Litanias maiores occurrētes in die Paschatis differendas esse in Periam tertiam sequentem: quod, me petente, sanciuit die

25. Septembr. 1627. eo, quia Missa Episcopalis, communio totius populi, & Cleri ob has causas occupatio, impediunt Processionem, in die tamē Festo faciendam, ex institutione Sancti Gregorij. quare haec translatio solius erit Paschatis diei priuilegium, non autem dierum, qui sequuntur. obijciebatur concio matutina; at haec vel ante, vel post processionē haberi poterit, vel à prandio, vt in Paschate.

26 Cleri, & Marcellini. In Appendice Greg. Semidupl. ex Microlog. 43. Romae tantum, ex Radulph. *propositio.* 22. Simplex in M. S. & 1550. Semidupl. à Pio V. restituitur, à quo & officium.

28 Vitalis. in Antiphonar. & Sacramentar. Gregor. in hoc Festo sermonem habuit Petrus Cardin. Damiani, apud Surium *Tomo* 2. Simplex in M. S. & 1550 vt hodie.

29 Petri Martyris. in Brev. Vatic. *volunt.* 4760. restituit Sixtus V. 1586. qui & Duplex cum officio instituit. Semiduplex iussit esse Clem. VIII.

30 Catharinae Senensis Clemens VIII. commemorationem ordinauit in praecedenti die, suggerente Roberto Cardin. Bellarmino, at Urbanus VIII. Semiduplex officium esse voluit 7. Aug. 1628. Lectiones proprias, & Orationes addidit, praesertim ad varietatem Orationum in officio, & Missa, quando contingit hoc Festum transferri in diem 4. Maij, in qua occurrit Festum S. Monicæ.

De Festis Sanctorum mense Maio, Cap. VII.

1 Philippi, & Iacobi. sine Vigilia, ex Innoc. III. *de obseruat. ieiun. cap.* 2. officium Vigiliae adhuc legitur in Sacramen. Gregoriano, pro Missa tantum. Festum, vt de S. Andrea dictum est. officium creditur à Schulting. esse Pelagij Papae, qui eorum corpora condidit in Basilica duodecim Apostolorum, & vno eodemque die vtriusque Festum celebrari iussit. habetur in Comite Hieron. in Antiphonar. & Sacramentario. Gregoriano officij. Missa. Si occurrat hoc Festum

Atum in Sabbato Domin. 3. post Pascha, tunc in Domin. 3. debent legi Lectiones Fer. 2. seq. ne bis initium Epistolæ S. Iacobi legatur immediatè, duobus diebus; vt supra diximus. *Sect. 6. c. 15. n. 6. pag. 103.* quod si contingat eos diuidi iuxta Rubr. de qua supra *Sect. 3. c. 10. n. 13. pag. 21.* eo casu in Eccles. S. Philippi Lection. primi Nocturni erunt de Communi Apost. reseruata Lectione Epistolæ Sancti Iacobi officio eiusdem, cuius est propria.

Lectiones 2. Noctur. quinta, & sexta sumentur de Communi Apostolorum: Lect. 3. Noct. cum Antiphonis in Laudibus, vt in proprio Festo: quia sunt magè propria de S. Philippo. in officio verò S. Iacobi, quod transferri debet in primam diem non impeditam, etiam intra Octauam S. Philippi Titularis (hoc est, diem 4. Maij, vel si ea dies Dominica est, in diem quintam) primæ Lectiones, vt dictum est, erunt de Epist. Iacobi. secundæ erunt propriæ, addita sexta de Communi Apostolorum. tertiæ Lectiones erunt de Euang. *Ecce nos reliquimus omnia*, vt in eodem Communi Apostol. Antiphonæ omnes de Communi Apostol. tempore Paschali. de S. Monica fiet comm. in Laudibus tantum cum 9. Lectione, ex duabus vna. Pro varietate Orationum, quæ necessaria certè erit in 2. Vesp. S. Iacobi, si die sequenti fiat de die infra Oct. S. Philippi, sumi poterit Oratio de S. Iacobo maiore, 25. Iulij. eadem seruanda erunt, vice versa, si Festum S. Iacobi minoris sit Titularis Ecclesiæ. Missa quoque de S. Philippo erit ea ipsa, quæ in Missali est propria cum Orationibus in numero Singulari de eodem. De S. Iacobo poterit dici Missa vt in festo S. Marci Euangel. demptis Oratione Epistola, & Euangelio, quæ cum officio Concordare debent.

Vbi sit Octaua, si intra eamde occurrat Fer. 2. Rogationum, vel Vig. Ascensionis, Lectiones primi Noct. sumentur de Communi Apostolorum. Missa verò dicitur de Rogat. cum Comm. Octauæ sine Gloria, & Credo; & cum Præfatione de Tempore non de octaua.

Alicubi accidit hoc Festum transferri post Festum Trinitatis, & consultus respondi (salua semper auctoritate S. Rituum. Congreg.) Officium eo casu fieri, vt in Communi Apostolorum extra tempus, Paschale, retentis ijs, quæ sunt propria festi, & demptis Alleluia in Antiph. In Missa vero demptis etiam Alleluia Introitum, & Communionem sume: rem Epistolam. Graduale, & offertorium è Missa votiua SS. Apost. Petri, & Pauli.

2 Athanasij in Appendice Gregor. Orationem Naziazenus habuit in eius Festo. *Manuel. tit. de Ferijs. Simplex in Breu. 1550. Duplex à Pio V. cum officio.* In Octauario nostro non damus Octauæ huius sancti tria Euangelia, quo scripsit aliquis: sed in die Octaua legitur, in idem Euangelium Festi, Homilia Festi S. Polycarpi, quæ explicat postremam partem Euangelij Festi S. Athanasij. Homilia ergo non Euangelium Festi S. Polycarpi legi, debet, si transferatur, mutatur versus tertius in Hymno: *Iste confessor.*

3 Inventionis sanctæ Crucis. Decreto Eusebij Pape, *dist. 3. Crucis à S. Siluestro institutum fuit, ex Fl. Lucio Dextro, in Chronico* (si tamen illius est, quod nuper editum est *Anno 424. m. 12.*) Comes Hieron. Ordo Roman. Sacramentar. Gregorian. semidupl. apud Duran. *loco cit.* Dup. ex apud Radulph. *proposu.* 17. officium ab Eusebio, & habetur apud Microl. *c. 55.* Alij in Breu. Venet. 1521. auctorem faciunt Petrum Episcopum Singalensem, approbante Gregorio XI. Oratio est Ambrosiana, & habetur in Sacramentario Gregoriano cum alijs duabus, quæ dicuntur in Missa, Officiumque Missæ in Antiphonario. Clemens VIII. inter Festa secundæ Clavis collocavit, mutauitque Antiphonas ad Laudes, vt essent eodem, quæ in Exaltatione; quia priores historiam continebant diaboli. Si concurrant Festa Ascensionis, & Inventionis sanctæ Crucis, fiat commemoratio de Festo sanctæ Crucis, licet videatur Festum de eodem Domino; & differentia satis patet in diuersitate mysterij, quidquid alij contra scripserint.

Alexandri, &c. cum Iuvenale Confessore. Primorum trium mentio est in Sacramentario Gregoriano. Iuvenalis quoque in Antiphonario Gregoriano, omnium simul in Missali Vaticano, omnium antiquissimo, vol. 4770. Simplex 1550. Officium Gregorianum. In Oratione titulus (martyrum) omittitur, quia Iuvenalis non fuit martyr.

5 Monica. in Breuiar. Vatica. volum. 4753. Simplex in M.S. & à Pio V. cum officio. pro Octaua eiusdem (quæ celebratur, ut plurimum apud alumnos Sancti Augustini, & proprias habet Lectiones) indicatum est satis in Octuario; dataq; ideo sunt Lectiones de Comuni: possunt tamè etiam legi in die Octaua, quæ Fer. 5. Dom. 4. Quadrag. habetur in Breuiario.

10 Ioannis ante portam Latinam. in Appendice Gregoriana, & Gemma lib. 4. cap. 160. Semid. apud Durand. loco citato. Duplex à Pio V. ut in Breuiario 1550. Clemens VIII. Duplex maius declarauit esse. Si occurrat in Sabbato Ascens. legitur initium Epistolæ Dominicanæ sequentis, in qua deinde legi possunt Lect. Fer. 2. ne bis initium legatur immediatè, ita in recognitione postrema Breuiarij. Si occurrat in Dominica, vel Fer. 1. Rogationum, conuenit, ut nona Lectio coniungatur octauæ; quia in illa de martyrio illius agitur.

7 Stanislai in Breuiar. Vatic. volum. 4751. à Clem. VIII. restituitur An. 1595. a quo & ritus Semiduplex, & officium decernitur; hac nimirum die, licet obierit die sequenti, ex Noti Baron. in Martyrolog. quæ impeditur maiori Festo. Petrus Galesin. in suo Martyrolog. scribit obiisse die 11. Aprilis, quæ item impedita est Festo S. Leonis.

8 Apparitionis Michaelis Archangeli. Huius Festi meminit Alexan. II. Epist. ad Petrum Archiepisc. Diocensem, in qua cõcedit eidem, ut possit uti Pallio in duobus Festis S. Angeli, & in alijs de more. Explicat recentior hunc textum de duobus Festis, quæ sequuntur immediatè diem Paschatis, at, unde probat dici hæc duo Angelorum Festa? An quia

Mediolani celebratur Festum Feriæ 2. Paschatis apud Ædem S. Angeli; annuit ille. certè Urbanus II. concessit vsù Pallij etiam in Festo S. Michaelis in Epist. ad Berrengarium Tarraconensem Archiepiscopum. quod adnotauit idem boni nominis Auctor. cõtigit Apparitio sub Gelasio, in Sigib. Chronico. ob aliam apparitionè ante eam, quæ in Gargano monte, (ait Baron. in Martyrolog.) agebatur Festù; & habetur in Missali Vaticano. vol. 4770. Semidupl. apud Durand. loc. cit. & in Breuiario 1550. Duplex à Pio Quinto. Duplex maius à Clemente VII. ille addidit primas, & secundas Lectiones; hic Homiliam Sancti Hilarij. reliquum officium a Festo Dedicat. sumitur, ritu tamen Paschali. octaua Benedictio: Quorum Festum, &c. ut ex 8. Lectione patet. Lectiones autè pro Octaua à nobis alias editæ, & Sacra Rituum Congregatione approbatæ; reformatæ fuerunt in Octuario Romano. quod si Festum Apparitionis trãseratur ultra tempus Paschale fiat, ut in Septembri. Si occurrat in Feria secunda Rogationum, octauæ lectioni conuenit adiungi nonam, in qua de Sanctis Angelis agitur.

9 Gregorij Nazianzeni. Manuel de Ferijs. In Breuiario Romano non anteaquam 1500. ut notauit diligentissimè perustrans multa Missalia, & Breuiar. Antiquiora; neque de eo fit mentio in Breuedito 1550. Duplex ergo cum officio toto à Pio V. Si transferatur, mutatur tertius versus Hymni: *Iste confessor.*

10 Gordiani & Epimachi. in Antiph. & Sacramentario Gregoriano. Simplex in M.S. & 1550. officium Gregorianum.

12 Nerei, Achillei, &c. excepta Dominilla, quæ obiit die 7. Maij & quam, ob hodiernam trãslationem, addidit Clem. VIII. omnes habent Festum in Antiphonario Gregoriano, ubi habetur officium Missæ; Orationes etiam leguntur in Sacramentario Gregoriano, non Romano, sed à Pamelio edito. Pancratij Festù habetur in Comite S. Hieronymi. Simplex in M.S. & 1550. omnes autem ritu Semidupl. à Clemète VIII. coli iubentur, qui

qui addidit Homilia cum Euangelio, & Lectiones secundi Nocturni ampliauit in laudem Domitillæ, instante Cardin. Baronio, qui pridie transtulit in Ecclesiã eorundem, & Titulum suum, corpora trium primorum, Anno 1597. reliquum officium est Gregorianum. Si occurrat hoc festum in Fer. 2. Rogat. congruit legi nonam lectionem cum octaua; in ea enim agitur de Sanctis. Si venerit extra tempus Paschale, quia transfertur, mutantur Antiphonæ, & Responsorias; non tamen dicitur: *Hæc est vera fraternitas*: quia non sunt omnes fratres. *Vide Sect. 9. cap. 6. num. 9.* Missa dicitur cum orationibus, & Euangelio proprijs vt in communi extra tempus Paschale.

14 Bonifacij. in Breviario Vaticano vol. 4753. Cum nouem Lectionibus, in Breviar. 1550. Cum duabus à Pio V.

16 Vbaldi à Cœlestino III. An. 1192. in Breviario Vaticano vol. 4760. A Paulo Quinto, Duce Vrinate procurante, restitutum est Festum die 24. Septemb. quia hac die 16. creatus ille fuit Summus Pontifex, & huic seniori natus est filius, Anno 1605. Simplex in M. S. officium à Paulo V. editum est 17. Decembr. 1605.

19 Pudencianæ in Antiphonario Gregoriano, posterius tamen est Gregorio, ex Pamelio *ibidem*. Simplex in M. S. & 1550. officium Gregor.

25 Urbani. in Antiphonario, & Sacrament. sancti Gregor. sem. dupl. apud Microlog. cap. 43. Romæ tantum, Radulph. *proposit. 22.* Simplex in M. S. & 1550.

26 Eleutherij in Miss. Vatic. vol. 4743. simplex in M. S. 1550.

Philippi Nerij Confessoris. Ad libitum fieri potest Festum cum officio approbato, sub Urbano VIII. 6. Nouembr. 1625. Si fiat officium, in Lectione Martyrologij legatur primo loco. si transferatur, mutatur tertius versus Hymni: *Iste confessor.*

27 Ioannis Papæ. vt dictum est de præcedenti Eleutherio, sed hic dies translationis est. obiit enim die 21. & die 27. Romam fuit translatum corpus, ex Baron. *in Not. Martyrol.*

30 Felicis Papæ. In Appendice Gre-

gor. simplex in M. S. & 1550.

31 Petronillæ. in eadem Appendice. à Theutonicis, ex Radulph. *propos. 17.* simplex in M. S. & 1550. Lectionem dubiam de ea sustulit Clem. VIII. Ant. Gallonius optimè negat esse Petri filiam, nisi velis esse spirituales tantum.

De Festis Sanctorum mense Iunio.

Cap. V I I I.

2 Petri, & Marcellini. in Antiphonario, & Sacramentario Gregoriano. agebatur tamen Festum eorum, tempore sancti Gregorij in mense Decembri, nisi sit mendum in Codice eiusdem, in inscriptione Homil. 6. in Euangel. que habitasse dicitur in die natali ipsorum, *Domin. 3. Aduentus.*

Erasmi Romæ tantum, Radulph. *propos. 22.* & in Missali Vatic. *volum. 4743.* simplex in M. S. cum nouem Lectionibus in Breviar. 1550. à Pio V. simplex. officium Gregor. sed, cur Erasmus ultimo loco? nam Episcopus est, & Martyr. fortasse, quia primi duo erant Romani, quibus & Constantinus Ecclesiam edificauit, ex Breu. in Festo Dedicat. Basilicæ Apostolorum 18. *Novembris.*

6 Norberti à Paulo V. 14. *Novembris* 1620. cum ritu Semidupl. & officio, die 30. *Martij* 1621. approbato à Sacra Rituum Congregatione, in lectione Martyrologij ponatur primo loco. si transferatur, mutatur tertius versus Hymni: *Iste confessor.* circumfertur Decretum Urbani VIII. Anni 1625. quo transfertur hoc Festum in diem 11. Iulij, sed idem Pontifex Anno 1631. declarauit, ab Ordine tantum Premonstratensi transferendum esse, non à reliquo clero.

9 Primi, & Feliciani. in Antiphon. & Sacram. Gregor. simplex in M. S. & 1550. officium Gregor.

10. Barnabæ. in Appendice Gregor. & ex generali consuetudine, Radulph. *proposit. 17.* semidupl. apud Durand. & Radulph. *locis cit.* Duplex in Breu. 1550. addidit Lectiones primi Noctur. Clem. VIII. auctore huius operis procurante

in

in honorem illius, à quo Barnabæ vocantur; qui item mutauit Euangelium cū Homilia, & declarauit esse Duplex maius. Si venerit ante Pentecostem, officium fit, vt temp. Pasch. Missa erit, vt in festo S. Marci, exceptis Orationibus, Epistola, & Euangelio, quæ dicuntur, vt in propria Missa.

12 Basilidis, &c. Primi tantum in Antiphonario Gregoriano: alio uero post Gregorium in Antiphonario fuisse positum officium Missæ, notat Pamelius. omnium uero simul in Sacrament. eiusdem habentur Orationes, quarum prima Ambrosiana est, sumpta de Festo SS. Vitalis, & Agricola, mutatis nominibus.

13 Antonij Patauini, in Missali Vatic. vol. 4743, à Sixto V. restituitur, Anno 1586. cum 9. Lectionibus in MM. SS. quæ, vt initio dixerant Franciscana. Duplex à Sixto V. Semid. (vt olim) à Clem. VIII. officium à Sixto V. si transferatur, mutatur tertius uersus in Hymno: *Iste confessor.*

14 Basilij, obiit Calendis Ianuarij, & in ea die habetur Festum in Breuiario Vatic. vol. 4752. Alia Breuiaria habet in Octobri, vt in Vatic. vol. 4759. ordinatus dicitur anno 369. hoc mente, & die 14. ideo nunc communiter hac die celebratur. Simplex in Breuiar. edito 1550. Nouem Lectionem, à Clem. VI. vt in calce Martyrologij M. S. apud Fortunatum. Seacchum. Duplex cum officio à Pio V. In Hymno, *Iste confessor*, mutatur tertius uersus.

15 Viti, Modesti, &c. in calce Sacramentarij Gregor. Crescentie uero in Appendice Gregoriana. Simplex, in M. S. & 1550. officium Gregorianum. Oratio est Ambrosiana.

18 Marci, & Marcelliani, in Antiph. & Sacrament. Gregor. Simplex in M. S. & 1550. officium Gregor.

19 Gerasij, & Protasij, extat sermo S. Ambrosij, in Comite S. Hieron. habentur in Epistola, & Euangelium; & quia eo die conciliata pax fuit inter Imperatorem Romanum, & Regem Longobardorum, Sanctus Gregorius compo-

fuit Introitum Missæ huius Festi: *Laquetur Dominus pacem*, &c. Durand. lib. 7. cap. 13. & habetur in Antiph. Gregorian. Orationes autem in Sacrament. eiusdem. Simplex in M. S. & 1550. officium Ambrosianum est, ex Radulph. *propos.* 19. sed non illud, quo nos utimur.

20 Siluerij in Missali Vatic. *volum.* 4743. à Greg. VII. ex Microl. cap. 43. Romæ tantum, ex Radulph. *propos.* 22. Semid. ex Microl. cit. & in Breuiar. 1550. Simplex à Pio V.

22 Paulini in Appendice Gregoriana. Simplex in M. S. & 1550. vt hodie.

23 Vig. S. Io. Baptistæ. Bada meminit officium à Pio V. Oratio tamen antiquior in Sacramentario sancti Gregorij, officium Missæ in eiusdem habetur Antiphonario, & in Comite S. Hieron.

24 Natiuitatis Ioannis Baptistæ. Augustinus, & Maximus sermones habuere de hoc Festo. Ordo Roman. meminit. Comes S. Hieron. Antiphonar. & Sacramentat. Gregorianum, in quo omnes habentur Orationes Missæ; sed prima est Ambrosiana, ex Pamelio. ab Aegyptijs celebratur, ex Cyrillo Alexandrino, ait Baron Anno 432. A Græcis etiã ex Manuele *tit. de Ferijs.* Duplex maius dicitur à Durando, & Radulpho *locis citat.* officium à sancto Gregorio. Hymni à Paulo Diacono, qui rauc edine impeditus sanitatem impetrauit, quam initio Hymni, qui ad Vesperas dicitur, postulauit, Durand. lib. 7. cap. 14. De artificio primæ strophæ vide *Sect. 5. cap. 6. pag. 55.* Amalar. *de Ord. Antiph. cap. 59.* notat, in hoc Festo legi multa de Esaiâ, & Ieremiâ; quia Esaias de Ioanne prophetauit; Ieremias Ioanni fuit similis in sanctificatione. in tertio item Nocturno, addit, non dici, *Alleluia*, in Antiphonis, sicut in tertio Nocturno Apostolorum quia inquit, Natiuitas Ioannis extitit ante Christi Resurrectionem. Antiphona ad *Benedictus*, non impedit, quin inchoetur Canticum. *Benedictus*, à capite de more; quia Rubrica generalis loquitur de Antiphona quæ est eadem cum Canticum. at in
Anti-

Antiphona hæc deest, *Dominus*, ceterum accidit Natiuitas S. Io. in die Veneris, vt rectè colligit, ex Natiuit. Christi, Azor. par. 2. lib. 1. cap. 25.

26 Ioannis, & Pauli. in Comite S. Hieronymi, & Antiphonar. & Sacrament. Sancti Gregorij. Semidupl. in M. S. & 1550. nihil Durandus de iisdem officium Missæ habetur in Antiphonario Gregoriano, & Orationes item in Sacramentario, sed prima est Ambrosiana, de SS. Geruasio, & Protasio. Pius V. mutauit Euangelium, & addidit Homiliam. In 2. Vesperis adest ritus specialis contra Rubricam generalem de *Concurr. Offic. num. 4.* qui tamen ibidem significatur ijs verbis: *nisi aliter signetur*: & ratio est, quia fære nobiles Romani. Vesperæ igitur secundæ erunt integræ de Sanctis. cur non primæ, nobiliores secundis? ita placuit Maioribus nostris. Si Festum hoc concurrat cum Dominica, aut transferatur, in secundis Vesperis sequere Rubricas generales de *Concurr. officij.*

28 Leonis. in Sacramentario Gregoriano, sed additum est post obitum Sancti Gregorij Semidupl. in M. S. & 1550. Durandus non habet. officium antiquius Pio V. qui Homiliam. addidit pro Vigilia Sanctorum Apostolorum, de qua vide supra in Vigilia Sancti Andrea. Vigilia meminit Hieronymus in Comite, seu Lektionario. officium Missæ eiusdem Vigiliæ legitur in Antiphon. Gregor. sed Orationes aliæ sunt in eiusdem Sacramentario. Prima tamè Oratio in eodem Sacramentario legitur in calce Missæ commemorationis S. Pauli, quæ deinde translata est in officium Vigiliæ. Pamelius eam collocat in Vigilia. si transferatur Festum, mutatur tertius versus Hymni, *Iste confessor.*

29 Petri, & Pauli. Ambros. sermones sex habuit. Comes S. Hier. habet Festum, & Ordo Roman. Senator autem Festus obtinuit maiorem Festi celebritatem ab Anastasio Imperatore, qui obiit Anno 518. ex Niceph. lib. 18. *Hist. cap. 39.* Manuel meminit *tit. de Ferijs.* Duplex maior apud Durand. Lektionen. primi No-

turni, vt in Ord. Romano. Hymno ad Vesperas additum fuit Pij V. iussu: *O Felix Roma. &c.* & ad Laudes, *Doctor egregie Paule.* quos tamen versus ego legi in Breu. M. S. Coll. Aniciani. reliquum officium à S. Gregorio, sicut & sequētis diei, ex Microl. cap. 42. diuisit enim sanctus Gregorius hæc Festa ad eorum maiorem cultum, Durand. lib. 7. cap. 15. Habetur officium Missæ vtriusque diei in Antiphonario, & Sacramentario S. Gregorij.

30 Commemoratio S. Pauli. à S. Gregorio, ex Ord. Romano. & Microl. *lococitat.* In Appendice Gregoriana vocatur, *Celebritas Sancti Pauli.* in Codice Pameliano, *Natale Sancti Pauli.* solebat, ait Baron. in *Noti Martyrolog.* summus Pontifex obire pridie Pontificias functiones in vtraque Ecclesia S. Petri, & S. Pauli. distantia vero locorum, consultius visum est, duobus diebus integrum de ijs agere Festum. Duplex minus est, apud Durand. lib. 7. cap. 1. legitur sermo S. Augustini, vt in Ord. Romano. de reliquo officio diximus præcedenti die, ex Microl. & habetur, vt supra dictum est, in libris Gregorianis.

Dices: cuius Classis est hæc S. Pauli Commemoratio? Respondeo: non est prima, nisi vbi est Patronus, vel Titularis. non est secundæ, quia admittit in Laudibus commemorationem de Octa. S. Io. non est duplex maior, quia non habet integras vtrasque Vesperas. non est duplex minus, quia Apostoli Festum est secundarium. est ergo vnica Classis: & vnico debentur vnica Paulo, ideoque Commemoratio nominatur, non Festum.

Si Transferatur in diem 4. Iulij, vt in Tabulis nostris, num. 34. ratione Octauæ Corporis Christi, vel in sequentem non impeditam Festo nouem Lektionum; totum officium à primis ad secundas Vesperas inclusiue fit, vt in propria Ecclesia, omissa commemoratione octauæ S. Ioannis, & ita decretum est in recognitione postrema Breuiarij, consideratis omnibus, quæ hinc inde adduci poterant, & S. Paulo fauendū erat in casu dubio. Quod autem sit aliquando transferenda hæc

Com-

Cómemoratio, habetur apertè in tit. 11. de Concurrentia officij num. 7. in ijs verbis: *excepta Octaua Corporis Christi concurrente cum Octaua S. Ioan. Baptiste, in qua de sequenti fit tantum commemoratio.* Non tamen ubique transfertur: nam in propria Ecclesia, vbi Commemoratio est primæ Classis, fit de S. Paulo cum cómemoratione Octauæ Corporis Christi tantum; ex Rubr. de *Translat. Festorum* 10. num. 1. in ijs verbis: *exceptis tamen Festis Natiuitatis S. Ioan. Bapt. & SS. Apost. Petri & Pauli, quæ in die Octaua Corporis Christi celebrantur.* & pro Festo intelligitur etiam, Commemoratio hæc sancti Pauli, in propria scilicet Ecclesia, vt ex officio patet, quod excludit in Laudibus commemorationem Octauæ S. Ioannis. Translata verò hac Commemoratio, tunc in die Octaua Corporis Christi fiet commemoratio in Laudibus, & 2. Vesperis, primò de Octaua S. Ioan. deinde de Octaua SS. Apostolorum, per Antiphonas, quæ dicuntur infra Octauam eorundem, & Orationem communem ijsdem. Neque dicas fieri de Octaua sancti Pauli ante Festum illius per quatuor dies; 30. Iunij, 1. 2. & 3. Iulij: quia Festum eiusdem celebrari ceptum est cum S. Petro; quamquã sine proprijs S. Pauli Laudibus quæ habentur in Antiphonis, Lectionibus, & Responsorijs: quæ, & ideo (contrarium scripsit non nemo) non sunt omnino tacendæ.

Si dies 30. fuerit Sabbatum, in secundis Vesperis, quæ sunt in Antiphona Cómemorationis communes ambobus Apostolis, commemoratio Dominicæ fieri debet post Apostolos, non ante; quod malè notauit, & docuit recentior, non aduertens, quòd hæc secunda Vesperæ Duplices sunt, nobiliores Dominica.

De Festis Sanctorum Mense Iulio.

Cap. IX.

Octaua Sancti Ioannis. Beda meminit, & habetur in Missali Vati. 4743. inter maiores Octauas eam numerat Radulph. *propof.* 19. semidup. apud

Durand. *lib. 7. cap. 1.* & in Breuiar. 1550. Duplex à Pio V. & qui sermonem sancti Maximi addidit: si contingat non legi de Homilia sancti Ambrosij, quæ habetur in secunda, vel quarta die infra Octauam S. Ioan. ob Dominicam occurrentem infra eamdem, poterit legi, quod ommissum est, in die Octauæ, ad varietatē, & ad libitum, quod notauimus in Tabulis Ordinis nostri perpetui A. B. C. litterarum Dominicalium, & est conforme Rubricis Octauarij Romani.

2. Visitationis B. Mariæ. ab Urbano VI. anno 1389. à Bonifac. IX. publicatum est anno sequenti 1390. ex Bzouio anno eodem. extat Decretum de hoc Festo in Concilio Basiliensi Sessione 43. anno 1441. qua nimirum die finita est Visitatio Beatæ Mariæ in domo Elisabeth, vt ait Azor. *part. 2. lib. 1. cap. 2. questione 2.* Apud Ordinem Minorum celebratum fuit ab anno 1263. ex Annal. Min. Duplex in Breuiar. 1550. cum officio proprio; quod mutauit Pius Quintus, excepta Homilia. sed Clem. VIII. ferè totum, vt hodie habetur, completit; præsertim Antiphonas, & Responsorias; maiusque Duplex esse declarauit.

Processi, & Martiniani. in Antiphonario, & Sacramentario Gregoriano, sed post Gregorium. ait Patmelius. Simplex in M. S. Semidupl. in Breuiar. 1550. Pius V. restituit, vt olim.

4. Elisabeth. Officium est ad libitum ab Urbano VIII. eiusdem officij auctore, Semiduplex. Anno 1630. & si fiat, de ea legatur primo loco in Martyrologio.

6. Octaua Apostolorum. in Actis sancti Sebastiani in martyrio S. Tranquillini, de quo Martyrolog. hac die, Comes S. Hieron. meminit. S. Leo sermonem habuit in hac die, habetur etiam apud Bedam & Radulph. *propof.* 19. qui & appellat Octauam maiorem. Duplex minus, à Durand. *lib. 7. cap. 1.* & in Breuiar. 1550. Officium Gregorianum, ex Schultingio, & officium huius Missæ habetur in Antiphonario, & Sacramentario sancti Gregorij; sed Orationis auctor est Leo II. ex Durand. *lib. 7. cap. 15.* vel Leo IV. ex auctore

ctore Ligni vite lib. 5. ex Platina, & auctore Breuiar. Chronologici; cum esset cernaturus contra Saracenos ad Ostia Tyberina. Pius V. mutauit per totam Apostolorum Octauam Lectiones secundum Nocturni.

10. Septem Fratrum. Officium Missæ in Antiphonario, & Sacramentario Gregoriano habetur. Ruffinæ, & Secundæ. in Missali antiquissimo Vaticano, volum. 4770. Romæ tantum, ait Radulph. *propof.* 22. cum nouem Lectionibus in M. S. simplex in Breuiar. 1550. semidupl. à Pio V. cum officio, ut diximus, Gregoriano, cui Pius V. Homiliam addidit, quæ hodie legitur. Si transferatur hoc Festum in Feriam 2. conuenit, ut octauæ lectioni adiungatur noia, in qua de iis agitur.

11. Pij Papæ. in Missali Vaticano volum. 4743. semidupl. ex Microlog. *cap.* 43. Romæ tantum, ex Radulph. *propof.* 22. simplex in M. S. & 1550. ut hodie.

12. Naboris, & Felicis. in Missali Vaticano proxime citato. Romæ Radulph. *propof.* 22. simplex sine Lectione in M. S. cum tribus in Breuiar. 1550. Pius V. antiquiora Breuiaria sequutus nullam Lectionem legi mandauit. Oratio est antiquior Pio.

Ioan. Gualberti. à Clemente VIII. commemoratio tantum in recognitione Breuiarii.

13. Anacleti. in Missali Vaticano volum. 4743. semidupl. ex Microlog. *cap.* 43. Romæ tantum, ex Radulph. *propof.* 22. simplex in M. S. & 1550. semidupl. à Pio V. ut olim, vnâ cum officio.

14. Bonauenturæ. à Sixto I V. deinde, ut Doctoris, à Sixto V. 1588. semidupl. à Pio V. Duplex à Sixto V. mutata Oratio, que erat, *Exaudi*, & Euangelio Doctorum addito.

Henrici primi Imperatoris. Commemoratio, ab Urbano VIII. in recognitione Breuiarii, instante Ferdinando Austriaco Imperatore, Anno 1631. de quo legendum erit secundo loco in Martyrologio. Orationes Missæ habentur in Bulla Canonizationis sanctæ Chune Gundis sancti Henrici coniugis, auctore In-

nocentio III. & mutato tantum nomine in nomen Henrici.

17. Alexii. institutum fuisse Festam circa Ann. 1200. ait Chronicum Germanicum cit. à Schultingio; & habetur in Breuiar. Vatic. volum. 4751. simplex in Breuiar. 1550. sed hodie semidupl. ad libitum ab Urbano VIII. die 18. Octobr. 1637.

18. Symphorosa, & filiorum. in Appendice Gregor. Romæ tantum, ait Radulph. *propof.* 22. simplex in M. S. & 1550. ut hodie.

20. Margaritæ. in Litanis fit de ea mentio in Ordine Romano. item in Appendice Gregorianæ & in Concil. Oxoniensi. simplex in Breuiar. 1550. Pius V. ademit Lectiones incertas de eius martyrio, & mutauit Orationem.

21. Praxedis. in Antiph. Gregor. simplex in M. S. & 1550. officium Gregorian.

22. Mariæ Magdalena. habentur Orationes ad Missam in Sacramentario Gregoriano à Pamelio edito; qui tamen notat, eas esse posteriores Gregorio. Anselmus meminit Festi, *Epist. ad Ermulphum*. de generali consuetudine testatur Radulph. *propof.* 17. & habetur in Missali Vaticano volum. 4743. semidupl. apud Durand. *lib.* 7. *cap.* 1. Duplex apud Radulph. cit. rursus semidupl. in Breuiar. 1550. tandem duplex à Pio V. qui mutauit Capitula, addidit Hymnum ad Vesperas (quem Clem. VIII. contexit) & alium ad Laudes: mutauitque Lectiones, & ordinem Responsoriorum. Clemens VIII. mutauit Hymnum post Inuitatorium, quem accepit ab Ordine Romano in die Palmarum: *Nardo Maria piscico*: cui tandem extremam imposuit manum Urbanus V. II.

Apollinaris. in Antiphonario, & Sacramentario Gregor. Petrus Chrysológus sermonem habuit. Microlog. meminit *cap.* 43. simplex in M. S. & 1550. semidupl. à Pio V. cum homilia propria. officium Gregorianum, ex Microlog. cit. & Offic. Missæ habetur in Antiphon. Gregor.

24. Vigilia S. Iacobi, vt dictum est de Vigilia S. Andrea.

Christinae. in Appendice Greg. simplex in Breuiar. M.S. & 1550. vt hodie.

25. Iacobi Apostoli. dies Translatio- nis est; nam obiit in Paschate, Gemma lib. 3. cap. 16. Vide in Festo Sancti Andreae. Duplex à Bonifacio VIII. officium creditur à Callisto II. compositum; qui de sancti Iacobi miraculis scripsit; & Compostellam Archiepiscopatu deco- rauit, ex Schultingio. Orationes, quæ in Missa dicuntur, habentur in Sacramen- tario Gregoriano.

Christophori. in Appendice Gregor. & Breuiario S. Isidori. citato à Baroa. in *Martyrolog.* simplex commemorat. in M.S. & 1550.

26. Annæ in Breuiar. Toletano S. Isi- dori. in Missali Vaticano volumine 3808. Manuel titulo de *Ferijs.* quod apud Mi- nores S. Francisci ab Anno 1263. ex An- nal. Min. Greg. XIII. restituit Festum Ann. 1584. cum nouem Lectionibus erat in Breuiar. 1550. Duplex cum officio à Gre- gor. XIII. Oratio antiquior Pio V. Cle- mens VIII. mutauit Lectiones secundi Noct. Gregor. XV. præcepit diem agi Festum ubique Constituit. edita 23. *Apri- lis* 1622.

27. Pantaleonis aliàs Pantaleemonis, ait Baroa. in *Martyrolog.* In Appendice Gregor. Manuel tit. de *Ferijs.* simplex in M.S. & 1550.

28. Nazarij, &c. S. Ambros. sermonem habuit. Habentur primi duo in Missali Vatic. vol. 4770. Victor. in Missali Vatic. vol. 4743. & ex Microf. cap. 43. Romæ tantum, Radulph. *propof.* 22. Innocenti. in Append. Gregor. & Radulph. *loco ci- tato.* omnes verò simul in Missali Vatic. 4743. simplex in M.S. cum 9. Lectioni- bus in Breuiario 1550. semidupl. à Pio V. qui addidit Homiliam. In Ecclesia SS. Nazarij, & Celsi transferuntur Festum SS. Victoris, & Innocenti in primam diem non impeditam, ritu semiduplici de cõ- muni plurimorum Martyrum ex decre- to S. Rituum Congregationis die 22. Fe- bruarij 1633. & cum Euangelio, & Ora-

tionem Festi eorumdem, omiſſis nomi- bus SS. Nazarij, & Celsi. Hęc illa. hoc est, post Octauam SS. Nazarij, & Celsi ex Rubrica Breuiarij nuperimi recogni- ti. Neque mirum videatur, quòd sanctus Innocentius colatur, vt Martyr, vò cum Martyre, tum quia coluit in tota Eccle- sia cum officio Martyrum, vt patet; tum quia Martyr, vt nobilitate, ac se trahit non Martyrem; tum quia alijs non Martyri- bus, seu rō viris dantur ab Ecclesia Psal- mi Martyrum, & virorum, vt videre est in festo S. Martini Episcopi, Sanctarum Agnetis, & Agathe ex speciali priuile- gio, quòd in translatione sancti Innocen- tij non fuit illi detrahendum. Antiphona- nas autem, & Responsoria de effusione sanguinis, & nonnulla cum demonstra- tione; *Istorum est enim, &c. Isti sunt qui venerunt, &c.* ne sumas pro ijs rigorose, quorum festum collitur: sed ea intellige; Vel de preparatione animi ad martyriū, respectu S. Innocenti; Vel quia plurale ponitur in Breuiario pro singulari, & e- contra, vt in festo plurium Apostolorum dicimus in 2. Vesperis, *Collacet eum Do- minus, &c.* & sepius in festo vnus Apo- stoli, *Isti sunt, &c.* bis, & ter, & in festis plurium Cōfessorum non mutantur An- tiphonæ, nec Responsoria de vno Cō- fessore; Vel accipe Encomiasticæ, in lau- dem totius Ordinis Martyrum, quod fit in toto officio Apostolorum communi, & in festo SS. Innocentium adhuc licet dicitur in 3. Nocturno *Tradiderunt cor- pora sua in mortem, ne seruirent idolis,* quod non contigisset ijs, si diuicius vixis- sent.

29. Marthæ. in Missali Vatic. 4743. & apud Minores S. Francisci ab Anno 1263. in Annal. Min. simplex in M.S. & 1550. semidupl. à Pio V. qui mutauit Oratio- nem, & Homiliam addidit. Felicis. in An- tiphonario, & Sacramentario Gregoriano; & sociorum distinctè, ibidem, apud Pamelium. simplex in M.S. & 1550. In Octauario Romano Bononię primum edito pro Octaua S. Marthæ citantur Ho- milia, quæ infra Oct. Assumptionis B. V. at, quia additum est S. Hyacinthi Festum,

&

& 2. die nulla erit amplius Homilia; tu lege, quæ in 4. 5. 7. & 8. die habentur. In editione Octauarum Antuerpiensi, Veneta, & Neapolitana, inoffenso decurtes pede.

30. Abdon, & Sennen. in Sacramentario Gregoriano. Simplex in M. S. & 1550. officium Missæ in Antiphon. sancti Gregor.

De Fests Sanctorum Mense Augusto.
Cap. X.

Quoridie hoc mense celebrari de Sanctis, testatur Concil. Turon. 2. cap. 18.

1. Petri ad Vincula. ab Alexandro Papa, ex Durand. lib. 7. cap. 19. institutum est: vel à Syluestro, Anno 315. ex Polid. Virgil. lib. 6. c. 8. quod reprobatur Baron. in *Martyrolog.* In Sacramentario Greg. Gemma meminit lib. 3. cap. 164. & de generali consuetudine tradit Radulph. *propos.* 17. circa Ann. 438. ex Sigeberto. semidupl. apud Durand. lib. 7. cap. 1. duplex apud Radulphum *loco citato*, & in Breuiar. 1550. Oratio est Gregoriana in Sacramentario, & fortè etiam totum officium; quod in multis concordat cum Festo Iunij. officium Missæ aliud tamen est ab Antiphonario sancti Gregorij; & itè Oratio secreta alia est in Sacramentario. Pamelius numerat inter officia non Gregoriana, post eum scilicet addita. Schultingius Sixto III. tribuit, qui ad Eudoxiæ preces Festum decreuit. Pius V. addidit Lectiones proprias 2. Nocturni. Clem. VIII. Homiliam S. Augustini valde propriam, & declarauit esse duplex maius.

Machabeorum. extant Orationes Nazianzeni, Ambrosii, Chrysostomi, Augustini, Leonis in eorum Festo, & Maximi. habetur Festum in Appendice Gregoriana, & in Codice Pameliano Sacramentarij Gregor. simplex in M. S. & 1550. Nomina eorum sunt; Salomona Mater, Machabeus primogenitus, Aber, Machit, Iudas, Achas, Arath, & Iacob vltimus, ex Iosepho in *Commentar. ad Pa-*

lybium. cur Machabei sint appellati, Xystus lib. 1. *Bibliothec. Sanct.* docet, in vexillis eorum scribi solitum M. C. B. I. quæ Hebraicè sonat: *quis similis tui in fortibus Domine?*

2. Stephani Papæ. in Sacramentario Gregoriano. simplex in M. S. Missæ officium non aliud ab Antiphonario Gregoriano.

3. Inuentionis S. Stephani. in calce prædicti Sacramentarij. Anconæ erat Festum solemne, vbi lapis est sancti Stephani, ex Beda; cui Festo facta est deinde accessio, titulo Inuentionis; quæ tamen non accidit hac die; neque verò hac die obiit Stephanus, vt aliqui putant, contra quos fufius Baronius in *Martyrolog.* semidupl. in M. S. & 1550. Lectiones 1. & 2. Nocturni mutatae sunt à Pio V. auctorem facit officij S. Stephanum Leodiensem Ant. Demochares lib. 4. cap. 14. contra *Misofoliturgos*, sed omnia sumuntur de Festo Decembris, cuius officium ab Alemano dicitur compositum, ex Cornelio Schultingio; qui hodierni officij facit auctorem Bonifacium I. sub quo Luciani Historia de hac inuentione scripta est; seu Pelagium I. quo tempore ossa sancti Stephani Romam fuere translata. Sed ego puto, esse Gregorianum; Orationes tamè in Missa huius Festi aliæ sunt in Sacramentario.

4. Dominici. à Gregorio IX. Anno 1234. sed Festum fieri iussit in die sequenti, quo relatus est inter Sanctos. & in Missali Vaticano habetur *vol.* 4743. Paulus IV. hac ipsa die 4. celebrari iussit, ob Festum B. Virg. sequens, licet obierit ille die sexta huius mensis. semidupl. erat in M. S. Breuiar. & 1550. Duplex à Paulo I. V. Pius V. excepta Oratione, mutauit totum officium antiquum à Constantino Episcopo Vibeuet. compositum, iussu Ioan. Teutonicæ Generalis 4. In Hymno. *Iste confessor*, mutatur tertius versus.

5. Dedicatio sanctæ Mariæ ad Niuës, seu Basilicæ Liberij, seu Xystianæ à Xysto Tertio, seu Maioris dicte, seu apud Præsepe, quod ibidem asseruatur. Vide causas apud Baron. in *not. Martyrolog.* De ea in Missali Vaticano *vol.* 4743. Ro-

mae tantum celebrabatur, ait Radulph. *propositi. 22.* Duplex in Breuiar. M. S. & 1550. nihil Durand. Pius V. mutauit Orationem, aliqua Responsorialia, & Lectiones primi, & secundi Nocturni. Clem. VIII. declarauit esse duplex maius vnâ cum sequenti.

6. Transfigurationis Domini Nostri. hodie reuelata fuit ab Apostolis, testibus eiusdem, ait Beleti. cap. 144. extant sermones de hoc mysterio SS. Leonis, Cyrilli Alexandr. Ephrem; Basilij Seleucia, & Andreae Cretensis. Habetur Festum in Martyrolog. Vuandelberti, qui floruit Anno 850. in Missali Vatic. *volum. 4770.* Manuel meminit *tit. de Ferijs.* Duplex in Breuiar. 1550. Auctor Festi, & officii apud omnes fuit Callistus III. Ann. 1456. ex Platina, & Nauclero *gener. 49. volum. 2.* sed vere non fuit Festi, quod notat Baron. *in 2. Notat. Martyrolog.* ex Vuandelberto Pius V. mutauit Hymnos ad Vesperas, & Laudes, & Lectiones primi, & secundi Nocturni.

Xysti, Felicissimi, &c. Comes Hieron. meminit Xysti, & est II. Sancti August. expressè de hoc Festo testatur tract. 27. in Ioan. Sacramentar. Greg. diuisum omnium, & eiusdem Antiphonarum, cum nouem Lectionibus in M. S. & 1550. simplex à Pio V. Orationes Missae leguntur in Sacram. Gregor.

7. Donati. in Appendice Gregor. simplex in M. S. & 1550.

8. Cyriaci, Largi, &c. Primus habetur in Sacramentar. Gregorian. cuius Missae officium idem, quod in Antiphonar. & Sacramentar. sancti Gregorij: additis deinde sociis, de quibus in Appendice Gregoriana simplex in M. S. & 1550. semidup. à Pio V. cum officio proprio.

Hac autem die translata fuerunt eorum corpora, qui obiit die 16 Martij, vt dicitur in Martyrologio Romano.

9. Vigilia sancti Laurentii. in Comite Hieron. & Sacrament. Gregor. ex pristina consuetudine vigilandi ad corpus tanti Martyris, vt Acta testantur ex Baron. Alia causa praedicationis, vel martyrii allata à Duran. *lib. 7. cap. 23.* minus pro-

bantur. officium à Pio V. sed Missae idem, quod in Antiphonar. & Sacrament. Gregoriano.

Romani. in Appendice Gregoriana simplex in M. S. & 1550.

10. Sancti Laurentii. in Actis S. Matronae apud Metaphrastem fit mentio Festi, in Comite item Hieron. in Sacramentar. Gregoriano habentur Orationes Missae, excepta vltima; quam tamen habet Pamelianus Codex SS. Augustinus, Leo, & alii antiquissimi Patres sermones habere de Festo tradit Radulph. *propositi. 17.* ortum habere, ex Apostolica auctoritate, hoc est à Sede Apostolica. Duplex maius, ex Durand. *lib. 7. cap. 1.* & Radulph. *loco citato,* officium est Gregorianum, ex Schultingio; & Missae offic. habetur in Antiphonar. Gregor. Pius V. mutauit Lectiones primi, & secundi Nocturni. In Antiphonis tertia & quarta ad Laudes: *Caro mea igne cremata est: & non sum asuatus:* nulla est contrarietas ex S. Aug. in fine lectionis sextae, secundae diei infra Octauam sancti Laurentii.

11. Tiburtii. in Antiphonar. & Sacramentario Gregor. Susanna. Romae tantum, Radulph. *propositi. 22.* vtriusq; Festum habetur in Appendice Greg. simplex in M. S. & 1550.

12. Clarae. ab Alexand. IV. 1255. & in Missali Vatic. *volum. 4743.* in Breu. M. S. erat solemne, quia Breuiaria, vt dixi, Nicolai III. iussu Franciscana erant. simplex à Pio V.

13. Hippolyti. in Sacramentar. Greg. apud Romanos Festum celeberrimum fuisse suo tempore testatur Prudentius in Hymno. mentio est in Breuiar. S. Isidori, Hippolyti, Cassiani, & simul, in Antiphonario Gregoriano, & Appendice Greg. simplex in M. S. & 1550.

14. Vigilia Assumptionis. Ordo Romanus. Sacramentarium Gregorianum; vbi habentur Orationes Missae, paulò mutata Secreta. Beda, Nicol. Papa *ad consulta Bulgarorum* meminere. officium à Pio V.

Eusebij. in Antiphonario, & Sacramentario Gregoriano, excepta vltima Ora-

Oratione Missæ . simplex in M. S. & 1550.

15 Assumptionis B. V. Comes Hieronymus in Ordo Romanus. Sacramentarium Sancti Gregorij, ubi Orationes Missæ leguntur, in cuius Appendice appellatur, Paulatio B. V. & idem legitur in Appendice Bibliorum antiquissima Vatic. vol. 5729. Dies Dominæ ab Hunnis dicta fuit, ex Baron. Ann. 48. & in Martyrol. Apud Orientales verisimile est, cæptum esse Festum coli statim post Conc. Ephesinum; quo tempore Cyrillus Alex. cultum Deiparæ contra Nestorium amplificavit, ut notavit Azor. par. 2. lib. 1. c. 20. quest. 1. & deinde propagatum est sub Mauritio ex Niceph. lib. 17. cap. 28. Manuel habet in tit. de Ferijs. apud Gallos sub Carolo Magno in Concil. Moguntino cap. 36. S. Bernard. meminit Epist. 174. Duplex maius ex Durand. loco citato. officium Gregorianum, sed officium Missæ aliud est in Antiphonario Gregoriano. Lectiones Cantici Cantic. in primo Nocturno ex Ord. Roman. mutavit Pius V. Lectiones 2. Nocturni, quarum etiam titulum merito deinde mutavit, veriore auctore appposito, Clemens VIII. Lectiones autem Cantici Canticorum conveniunt mysticè B. Virgini sed & possunt dici Lectiones de Scriptura, occurrente mense Augusto, in quo leguntur omnes libri sapientiales Salomonis, ex Radulph. propof. 11.

Dubitatum fuit: An officium de B. Rocho nondum Canonizato, neque à Sede Apostolica Beatificato, post Alexand. III. defuncto, Anno 1327. in Concilio Constantensi Ann. 1414. inter Beatos habitum, recitari possit, & negotio maturè discusso, Sacra Rituum Congregatio censuit, concedendam esse Missam, & officium in eius diè Festo, in Ecclesijs dumtaxat, & Eremitarijs habentibus requisita Ecclesiarum in honorem eiusdem Deo dicatis, non extra dicta loca. die 4. Iulij, & clarius die 26. Nouembr. 1629.

16 Hyacinthi. ab Urbano VIII. Duplex cum officio. 1. Februarij Ann. 1625. approbato, ad instantiam Filij Regis Poland. Barth. Gauant. Tom. II.

loniæ, cum esset Romæ pro Iubileo Anni Sancti. In Martyrologij lectione pridianâ primo loco ponatur: in Hymno. *Iste confessor*. mutatur tertius versus. Lectiones 1. Nocturni erunt de Script. occurrente, iuxta Rubricam, qua posita est in Breuiar. ante Dom. 3. Augusti; licet ibi fieret olim tantum metio de Oct. S. Laurentij, & de Festo Sancti Bernardi. eadem enim est ratio in his tribus Festis.

17 Octava S. Laurentij. in Sacrament. Gregor. inter maiores Octavas numeratur à Radulph. prop. 19. semidup. ex Durand. lib. 7. cap. 1. & 1550. Duplex à Pio V. qui addidit Orationem propriam, que tamen habetur in Sacrament. Gregor. ad calcem Festi sancti Laurentij, in editione Romana, & ordinavit melius Lectiones totius octavæ. officium Missæ habetur in Antiphon. Gregor. Orationes autem aliæ sunt in Sacrament.

18 Agapiti. in Antiphon. & Sacramentario Gregoriano à quo Secretam tantum in Missa Orationem habemus; sed in Codice Pameliano sunt eadem, que nos. simplex in M. S. & 1550.

20 Bernardi. in Missali Vaticano vol. 3808. semidup. in Breuiario 1550. Duplex à Pio V. officium putat Schulting. ab Alexand. III. qui eundem canonizavit. Pius V. mutavit Orationem, addidit Homiliam. Stephani Hungarorum Regis. simplex cômemoratio ab Urbano VIII. 1631. ad instantiam Ferdinandi Imperatoris in Martyrologio legatur secundo loco. Vbi celebratur cum nouem Lectionibus in Hymno, *Iste confessor*, mutatur tertius versus, ut ex lectione patet propria, nono loco legenda.

22 Octava Assumptionis. à Leone IV. Ann. 847. ex Sigeberto, vel An. 848. ex Iacobo Phil. Bergomensis, vel 855. ex Baronio tom. 10. qui citat Anastas. Bibliothec. Radulph. meminit propof. 19. Duplex minus apud Durand. loco citato, & in Breuiario 1550. Pius V. in tota Octava reformavit Lectiones, & novas adiecit.

Timothei, &c. primus habetur in Sacramentario Gregoriano. Symphorianus

I etiam

etiam in Antiphonar. Gregoriano; Hippolytus in Breuiario Vaticano *vol. 4753*. simplex in M. S. & 1550. Pamelius numerat inter officia Gregorio posteriora; Oratio tamen Sacramentarij est nobis etiam communis.

23 Vigilia S. Bartholomæi. de hac, & de Festo sequenti Concil. Oxoniense, & Innocent. III. *de obseruat. ieiun. cap. consilium*: attendatur inquit, locorum consuetudo, quod ad diem attinet hodiernus, vel sequentem 23. 24. seu 25. Romæ Vigilia 24. officium à Pio V. in lectione Martyrologij hac die, & præcedenti, extra Romam prænunciatur Vigilia, & Festum, iuxta morem locorum. nam Martyrologium Romanum consuetudinem sequitur Romanam.

24 Bartholomæi. Beda. Romæ 25. De eo Martyrol. & Calendar. M. S. cit. à Baronio in *Notis Martyrolog.* Item in Sacramentar. Gregoriano, vbi Secreta Missæ, & Postcommunio paulo diuersæ leguntur. Collecta prima est Ambrosiana. Græci celebrant Festum bis in anno; natalem diem 11. Iunij; translationem hac die. Romani celebrant die 25. translationem ab Othone III. factam Anno 983. in Romanam insulam Licaoniam, in tumbam porphyreticam, vt scribit Otho Frisingensis *lib. 6. cap. 25*. Ecclesiam verò, quæ nunc Apostoli nomine vocatur, in honorem Sancti Adalberti ædificatam asserit Baron. in *Martyrolog.* 22. Jun Duplex à Bonifacio VIII. Pius V. mutauit omnes Lectiones est autem idem cum Nathanaele laudato à Christo; quod in calce operis huius in vtriusque laudem, qui tamen vnus est, probabo fusius.

25 Ludouici Regis IX. & Francorum XIV. à Bonifacio VI. l. 1297. inter Sanctos est relatus. habetur officium in Breuiar. Vaticano *vol. 4752*. simplex in M. S. semidup. à Paulo V. Anno 1618. 29. Nouembr. cuius lectiones recitandæ approbatæ fuerunt 23. Februar. 1619. & rursus 23. April. 1622. Vbi celebratur die 26. mutatur in Hymno, *Iste confessor*. tertius versus.

26 Zephyrini. in Missali Vatic. 4745. semidup. ex Microl. *cap. 43*. Romæ tantum, Radulph. *propof. 22*. simplex in M. S. & 1550.

28 Augustini. in Sacram. Gregor. vbi omnes Orationes Missæ sunt eadē, quæ apud nos. Bonifacij VIII. decreto duplex. Pius V. mutauit omnia, retenta Oratione tantum; officium autem Missæ aliud est in Antiph. Gregor. & Pamelius illud numerat inter officia posteriora Gregorio.

Hermetis. in Antiphon. & Sacrament. Gregorian. à quo vltimam tantum habemus Orationem Missæ; primam, & secundam in Pameliano Codice, apud Antium celebris memoria, ex Actis S. Bonifacij Papæ tomo 1. Concil. simplex in M. S. & 1550.

29 Decollationis S. Ioannis in Comite S. Hieron. & in Sacramentar. Gregor. vbi omnes Missæ Orationes habentur, posteriores tamen Gregorio; excepta prima, quæ à Missali Ambrosiano accepta est. Manuel *tit. de Ferijs*. hac die Caput est inuentum, ex *Gemma libr. 3. cap. 165*. & placet Baronio in *Martyrol.* hoc est, secunda inuentione. nam obiit in die Annunciat. B. Virgin. ex auctore Gemmæ, *ibidem*, & imminente Paschate, ex Baronio *loco citato*, qui addit, hac item die fuisse consecratam celebrem Ecclesiam Alexandriae in honorem S. Ioan. & reliquias eiusdem in ea reconditas semidupl. apud Duran. *lib. 7. cap. 1*. & in Breu. 1550. duplex à Pio V. qui de more mutauit primas, & 2. Lectiones officium Missæ aliud est in Antiph. Gregoriano, posterius Gregorio, ex Pamelio, vt dictum est. optarunt aliqui hoc festum fieri Duplex maius, sicuti sunt alia minora Festa Apostolorum; sed neque dies hæc martyrij illius est; neque martyrium pro fide Christi, & Euangelio; neque statim in cælum iuit; neque demeretur S. August. vt amittere debeat secundas Vesperas, quas diuidit cum S. Ioanne, quibus etiam de causis longè maius festum est Natiuitatis, quàm Decollationis S. Io. Aliam ad de causam quia Natiuitas illius toti mundo magis profuit, tanquam Præcursoris Christi.

Christi, quam Decollatio, quæ illi soli vtilis fuit. & multis, ait Angelus, in Natiuitate eius gaudebunt.

Sabinæ. in Antiphon. & Sacrament. S. Gregorij, sed deinde mutatae sunt omnes Orationes Missæ, quas tamen habet Pamelian. Codex simplex in M. S. & 1550. 30 Felicis, & Aducti. in eodem Sacram. cum Orationibus omnibus Missæ. simplex in M. S. & 1550. officium Missæ, vt in Antiph. Gregor.

De Festis Sanctorum Mense Septembri.
Cap. XI.

1 **A**Egidij Abb. ab Urbano IV. ex in Missali Vatic. citato à Schultingio. vol. 3808. cum nouem Lectionibus apud Radulph. *propof.* 22. simplex in M. S. & 1550. & à Pio V.

Duodecim Fratrum Romæ tantum, ex Radulph. cit. in Missali Vaticano vol. 470. simplex in M. S. & 1550.

8 Natiuitatis B. Virgin. Temporibus Ephesini, & Chalcedonensis Concil. diem festum hunc celebrari cœpisse existimat Azor. *part. 2. lib. 1. cap. 19. q. 1.* at Baron. in *Not. Martyrolog.* non præsumit hoc dicere, quia in Concil. Moguntino videntur illius Patres hoc ignorasse festum extant Orationes de hoc eodem festo Chrysofolomi, Procli, & Ioannis Damasceni. Manuel meminit *iii. citat.* certum est, quod apud Latinos non vbiq. celebratum fuit hoc festum ante Augustinum, qui nullius hominis natiuitatē celebrari asserit, nisi Christi, & Ioannis, *Sermone 20. & 21. de Sanctis.* quod si in Breuiario hac die dicat August. in Serpione: *tanta Virginis illustrata Natali:* & in secunda die infra Octauam, *tuam sanctam Natiuitatem:* illa verba: *Natali: Natiuitatem:* sunt aduentitia, mutata ab Ecclesia; pro quibus alia habet originalis textus, in *Serm. 18. de Sanctis,* qui est *2. de Annuntiatione.* Habent præterea festum hoc in Comite S. Hieron. in Ord. Rom. & in Sacram. Gregor. cum omnibus Orationibus Missæ. S. I. dephonus indicat hoc festum in libro de Virgi-

nit. *Maria:* de quo etiam sermonem habuit. Post eum Bernardus meminit, rationemque addidit, quia sancta nata est, in *Sermone super, Salue Regina:* atque ex cangu Angelorum hac die auditio statutum fuisse festum, docet Gemma *lib. 3. cap. 166.* tum Sergij decreto firmatum, ait Sigebertus in *Chronico:* sed fortasse eo die indixit ille Litanias tantum, vt ait Auctor Breuiar. Chronologici, qui & addit quod in Gallia post Ludouicū Pium celebrari cœpit. Duplex maius, ex Durand. *lib. 7. cap. 1.* Antiphonæ, & Responsorio à Ioanne Damasceno composita post recuperatam abscissam manum, scribit Schultingius citans Martinum Cosentinum Archiepisc. *lib. 4. Chron. in Siricio.* nihil mutauit Pius V. officium tamen Missæ aliud est ab Antiphonario Greg. Vbi est Titulus Ecclesie Natiuit B. Virgin. in tertio Noct. vel de septima, & octaua Lectione fiant tres: vel pro nona legatur septima die sequentis infra Octauam; parumque refert, si die sequenti eadem repetatur.

Adriani. in Antiphon. & Sacrament. Gregoriano; mutatis deinde Orationibus & est translatio huius festum, quando Romam eius corpus delatum est, ex Baron. in *Martyrol.* obiit enim die 4. Martij commemoratio in M. S. simplex in Breu. 1550.

9 Gorgonij. in Antiphon. & Sacram. Greg. cum omnibus Orationibus Missæ: non tamen in Pameliano Cod. simplex in M. S. & 1550. posterius est Gregorio, ex Pamelio.

10 Nicolai Tolentini. in Breuiar. Vatic. vol. 4760. restituitur à Sixto V. 1585. cum officio, & duplici ritu sed comparatione facta cum Nicolao Mirensi Episcopo, à quo hic Nicolaus prodijt in lucē, Clem. VIII. semidupl. ritu festum decreuit fieri mutauitque Orationē. Sit transferatur, mutatur versus tertius in Hymni. *Iste confess.*

11 Prothi, & Hyacinthi. in Antiphon. & Sacramentar. Gregor. Romæ celebre festum fuisse docet Baron. in *Martyrolog.* simplex in M. S. & 1550. officium Gregorianum, vbi supra. Fuere germa-

ni, teste S. Damaso in Epigramm. quod in recognito Martyrol. & Breuiario adnotatum est. quare in officio nouem Lectionum viij. Resperit: *Hæc est vera.*

14 Exaltationis Sanctæ Crucis. ante obitum S. Ioannis Chrysostomi, qui hac die obiit, & duos de hoc Festo sermones habuit. in Comite S. Hieron. fit mentio; in Ord. Romano, & in Sacrament. Gregor. habetur Secreta Missæ Oratio, quæ nos vtimur: reliquæ deinde mutata fuerunt. Honorius I. inuexisse dicitur hoc Festum in Ecclesiam Occidentalem anno 623. ex Platina: fortasse ampliauit. quare Heraclij victoria longè posterior reddidit illustriorem iam institutam celebritatem; quæ contigit anno 631. ex Sigeberto. semidup. à Durand. *lib. 7. cap. 1.* duplex in M. S. & 1550. officium Gregor. mutauit aliqua Pius V. in Responsorijs, & Lectionibus. Clemens VIII. in Hymno iussit dici: *In hac Triumpho gloria.* Et declarauit etiã hoc festum duplex maius. Officium Missæ Introitum tantum habet ex Antiphon. Gregor.

15 Octaua Natiuitatis B. V. ab Innoc. IV. ex Durand. *lib. 7. cap. 28.* hoc est, officium eiusdem, ait Baron. in *Martyrol.* Beda enim meminit Octauæ cum Radulph. *propof. 19.* qui eam numerat inter Octauas maiores. Habetur in Missali Vaticano *vol. 3808.* semidup. apud Durand. *lib. 7. cap. 1.* Duplex ab Alexandro IV. vt dicitur in Breuiar. 1550. officium ab Innoc. IV. ex Platina anno 1246. qui & eadem tribuit Festum, sed falso, vt supra inuimus. Pius V. infra Octauam ademit in primo Nocturno Lectiones de Canticis Cantorum quotidianas, exceptis prima, & vltima die, & mutauit Lectiones secundi & tertij Nocturni.

Nicomedis. olim die prima Iunii, ex Beda, Vsuado, & Adone. habetur officium Missæ in Antiphonar. & Sacram. Greg. cum omnibus Orationibus Missæ. simplex in Breuiario M. S. & 1550.

16 Cornelij, & Cypriani. obiit tamen die 14. Septembris, quæ, & sequenti impedita, data est ipsæ hæc dies pro natali. De ijs in Comite Hieron. & Sacram.

Gregor. vbi habentur prima, & vltima Oratio Missæ. De Cypriano Nazianzenus orationem habuit, & solemnius erat Festum apud Græcos. extant aliorum sermones, Augustini 113. 114. 115. 116. *de diuersis*: SS. Maximi, & Petri Chrysol. In Italia per antonomasiam dicebatur celebritas Cyprianea, vt scribit Procopius *de bello Vuandal.* simplex in M. S. & 1550. semidup. à Pio V. cum officio. Lectiones primi Nocturni de Communi Martyrū eatenus fuerunt assignata, quatenus de libro Tobie cæptū sit legi: alioquin initium eiusdē libri legatur in hoc Festo (qui casus cōtingit alicubi ob festū solemne in Dominica, die 13. Septemb.) ne scilicet liber ille omitatur. Missæ officium discordat ab Antiphon. Gregor.

Euphemias, &c. à tempore Chalcedonenſis Concilij. in Sacramentar. Gregor. diuisim habentur: vbi etiam Orationes omnes, quæ nunc in Missa dicuntur, Pamelaus numerat inter officia Gregorio posteriora in Antiphonar. Gregor. ante tempora Doni Papæ, ait Baron. in *Martyrol.* Manuel *tit. de Ferijs.* cum nouem Lectionibus in M. S. & 1550. commemoratio tantum à Pio V.

17 Stigmatum S. Francisci. Baronius in *Martyrol.* scribit, Benedictum XI. iussisse solemnitate hanc celebrari Duplici officio; idest, in Ordine S. Francisci; & lapsa in Martyrolog. Romano iussisse Sixtum V. hac die recenſeri, additis ipsiusmet Sixti V. verbis. Deinde verò concessit Paulus Quintus celebrari eamdem posse ad libitum Cleri: Duplici quidem officio in Religione Sancti Francisci extra eamdem Semiduplici, vt patet ex prima editione Romana, & Decreto Sacre Rituum Congregationis die 28. *Augusti 1615.* & rursus die 2. *Octobris 1627.* Scripsit de hoc Festo Anton. Daza Minorita, & ait, vniuersæ Ecclesiæ fuisse præceptum sub ritu Duplici à Benedicto XI. & à Paulo V. sed fallitur; tum quia Marcus Vliſſiponēſis in suo Chronico Minorum *part. 1. cap. 59.* aperte tradit, à Bened. XI. datum esse Festum Duplex Ordini tantum Sancti Francisci;

tum

tum quia semel & iterum decreuit Sacra Rituum Congreg. ritum semiduplicem, vt diximus: tum quia eiusdem Decreto deleta sunt ea verba in 6. Lectione: officio duplici: que videbantur ad totum Clerum attinere, die 6. Nouembris 1627. & ratio fauet, quia in Breuiario secundaria Sanctorum Festa longè sunt inferiora primarijs, vt videre est in duplicibus maioribus per annum; non ergo debet esse Festum Stigmatum æquale festo primario S. Francisci, quod est Duplex minus. congruit autem esse Duplex in Ordine Minorum, vbi festum primarium sancti Francisci est duplex primæ classis. color albus adhibendus est, vt aliàs docuimus, contra vsum Fratrum Minorum. In Martyrologij lect. si fiat officium, ponatur primo loco.

19. Ianuarij, &c. Primus erat in Appendice Gregor. apud Græcos ante Procopium, qui de hoc Festo scribit *lib. 2. de bello Gothico.* cum socijs restitutus fuit à Sixto V. 1586. & cum officio semiduplici. Clemens VIII. mutauit Euangelium cum Homilia.

20. Vigilia S. Matthæi. vt de Vigilia S. Andrea, & S. Thomæ dictum est. in Comite Hieron. Euangelium. officium Missæ in Antiph. & Sacrament. Gregor.

Eustachij, &c. Appendix Sacrament. Gregor. habet hoc Festum Calend. Nouembr. hac verò die Missale Vaticanum *vol. 4743.* commemor. in M. S. simplex 1550. Pius V. ademit Lectionem ob Homiliam Vigilæ. Urbanus VIII. ritu semidupl. celebrari iussit, ad instantiam Mauritij Cardin. à Sabaudia Diaconi eiusdem Ecclesiæ; cuius Lectiones approbatæ fuerunt, die 24. Nouembr. 1625. addiderunt alij sine facultate Resp. *Hac est vera:* quod non quadrat; aliàs dicendum esset etiam in Festo SS. Marij, & Marthæ, &c. 19. Ianuar. eadem enim est ratio, patris; matris, & duorum filiorum. Non igitur est dicendum.

21. Matthæi. vt de S. Andrea Comes S. Hieron. meminit. Oratio est Ambrosiana. Pius V. mutauit Lectiones omnes. Officiū Missæ, vt in Antiph. Greg. & Sac. D. Barth. Gauant. Tom. II.

22. Mauritij, &c. Primus in Antiphonario Gregoriano; sed ex Pamelio post Gregorium. socij vero in Appendice Sacramentarij. simplex in M. S. & 1550. officium Gregorianum, & Missæ præfertim, vt in citato Antiphonario.

23. Lini. in Appendice Gregor. semidupl. ex Microlog. *cap. 43.* Romæ tantum, Radulph. *proposit. 2. 2.* simplex in M. S. & 1550. semidupl. restituitur à Pio V. mutauit autem Euangelium cum Homilia. Clemens Octauus.

Theclæ. in Appendice Gregor. vbique celebre Festum, ait Baron. in *Martyrolog.* cum nouem Lection. in Breu. 1550. commemoratio à Pio V.

26. Cyprianj, & Iustinae. in Appendice Greg. simplex in M. S. & 1550.

27. Cosmæ, & Damiani, in Sacramentario Gregor. mutatis Orationibus omnibus Missæ; quas tamen nobis etiam communes Pamelianus habet Codex. Romæ celebrem eorum cultum ante Menologium indicat Baron. in *Martyrol. Manuel. tit. de Ferijs.* simplex in M. S. & 1550. semidupl. à Pio V. officium autem Missæ habetur in Antiphon. Gregor. vbi & posterius esse S. Gregorio notat Pamelius.

29. Dedicacionis S. Michaelis. in Mōte scilicet Gargano, ait Martyrolog. Roman. Habetur in Comite Hieron. & in Sacramentar. Gregor. cum omnibus Orationibus Missæ. in Concilio Moguntino *cap. 6.* Manuel *tit. de Ferijs.* Adde inquit, ob dedicationem Ecclesiæ in mole Adriani; quam Baron. in *Martyrolog.* vult fuisse dedicatam à Bonifacio III. vel IV. qui sunt posteriores Gregorio. Radulphus ait *proposit. 17.* fieri, ex auctoritate Apostolica. Gemma addit, *lib. 3. cap. 167.* ob victoriam fieri contra Paganos. Duplex apud Radulph. citat, & in Breuiatio 1550. officium est Gregor. quod dici testatur Schultingius à Concilio 2. Triburiensi M. S. celebrato Anno 1030. Pius Quintus mutauit Lectiones primi, & secundi Nocturni; tum ordinem Responsiorum; tum Capitulum ad Sextam. Nota, quòd ad octauam Lectionem

I 3 dicitur:

dicitur: *Quorum Festum colimus*; quia est Festum omnium Angelorum vt in Oratione, & Lectione quarta patet, & sequentibus: & quia Dedicatio hæc in Monte Gorgano facta fuit in Michaelis, & Angelorum memoriam, vt expressè dicitur in Lectione sexta Festi Apparitionis, die 8. *Maij.* officium Missæ habetur in Antiphonario Gregoriano. Si occurrat hoc Festum in Dominica, conuenit, vt octauæ Lectioni iungatur nona, quæ de Angelis agit.

30. Hieronymi, in Sacramentario Gregoriano, cum diuersis tamen Orationibus. Missæ. ex Decreto Bonifacij VIII. duplex. Pius V. mutauit Lectiones omnes.

De Festis Sanctorum mense Octobri.
Cap. XII.

Festum Rosarij debet vbique, & perpetuò celebrari in ijs Ecclesijs, in quibus adest Altare, seu Cappella Rosarij B. Virg. Duplici maiori officio, in prima Dominica Octobris, quæ scilicet occurrat in Calendis, vel post Calendas, ex decreto Gregorij XIII. die 1. *Aprilis* 1573. Officium recitant Bononientes de Natiuitate, mutato nomine in *Festiuatatis*, quod non improbamus. Certè melius, vt in Festo ad Niues: cum Lectionibus 2. Noct. de Natiuitate B. Virg. mutato verbo, *Natali*: in: *solemnitate*: minis enim coherent Antiphonæ, & Responsorialia. Natiuitatis Festo Rosarij, quàm Festo Visitationis, & Præsentationis B. V. & tamen hæc duo Festa non habent amplius officium de Natiuitate; mutante Clemēte VIII. in officia, quæ hodie habentur. quibus autem placet officium Natiuitatis, pro ijs verbis: *Hodie nata est*; dicere poterunt: *Hodie Festum est B. V.* sed verè dissonat illud. *ex progenie David*: à voce *Festi*. vide, quæ diximus in primo *Tomo part. 4. tit. 15. num. 22.* Nota, quòd in secundis Vesperis, si concurrant cum Angelis Custodibus, Vesperæ integræ erunt de Beata Virgine, cum commemoratione Angelorum Custodum, habet enim Festum Rosarij integras vtrasque Vesperas;

quia Gregorius celebrari voluit ritu duplicis maioris, vt diximus: & vbi fit hoc Festum, legatur de eo in Martyrologio primo loco. Occurrit non raro dies Octaua Titularis Ecclesiæ S. Michaelis, S. Hieronymi, & aliorum, in Dom. 1. Octob. in qua Rosarij Festum à Clero eiusdem Ecclesiæ fieri debet, officiumque de eodem recitari: & sicuti dies Octaua non potest transferri, ita neque videtur transferri debere Festum Rosarij, quòd à die 7. Octobris in primam Dominicam eiusdem ex professò transtulit Gregor. XIII. vt officio populus intersit, ex *Bulla cit. supra*, quodnam erit igitur officium recitandum: consulus respondi, recitandum esse officium de Rosario cum commem. diei Octauæ, & Domin. 1. Octob. tùm quia, dum neutrum transferri debet, vt dixi, Festum Rosarij est duplex maius, Octaua verò duplex minus: tùm quia Festum Rosarij est Deipara: tùm quia Festum est de præcepto vniuersalis Ecclesiæ, ex *Bulla Gregorij*: dies Octaua est de præcepto in particulari Ecclesiâ: tùm quia Sac. Rituum Congreg. in honorem B. Virg. decreuit, à Clero Regij fieri festum Visitationis B. V. in die Octaua S. Prosperi Patroni loci, vt supra scripsimus, Sect. 3. cap. 12. num. 20. licet potuisset, & debuisset ex vi Rubricarum transferri festum Visitationis: at Rosarij festum à Dominica non est dimouendum.

Maior est difficultas, quando in prima Dominica Octob. occurrit festum Patroni loci, seu Titularis Ecclesiæ, in qua altare adest Rosarij, de quo fiet officium? de festo, an de Rosario? Bononiæ ann. 1637. recitatum est officium de festo sancti Petronij, & in Dominicam 2. Octob. translatum est officium Rosarij, vel potius festum: nam clerus eo die recitauit officium de Octaua S. Petronij. At sacra Rituum Congr. die 6. Februarij 1638. decreuit in hoc casu nihil fieri de festo Rosarij, neque transferri debere.

De festo SS. Angelorum Custodum, cōcessit Paulus V. 27. Septemb. An. 1608. posse fieri officium duplex à se approbatum ad libitum Cleri; prima die non impedita officio

officio nouem Lectionum, post Festum Dedicationis sancti Michaelis. Dixit officio in titulo eiusdem officij in editione Romana Egidij (pada Anno 1612. vt intelligas. Festum Angelorum Custodum cedere debere officio Dominica: & eo magis. quia si prima die, & in Dominica occurreret hoc Festum; in praedictis Ecclesijs Rosarij. de Festo Sanctissimi Rosarij, quod est nobilius, faciendum esset officium. Item dies infra Octauam, puta sancti Hieronymi, vel sancti Michaelis Archangeli, sicuti est officium nouem Lectionum; ita excludit à tota octaua Festum Angelorum Custodum.

Dices; in Decreto Sacr. Congregationis Rituum dicitur, prima die non impedita Festo nouem lectionum: ergo non cedit Dominica. Resp. Eamdem Sacram Congregat. declarasse, nomine Festi nouem Lectionum, etiam Dominicam intelligi, 12. Martij 1618.

Quæres adhuc: An Festum Angelorū Custodum sit duplex maius, ita vt habere debeat vtrasque Vesperas integras? Dicebam esse; tum quia in Rubricis generalibus de Concurrentia officij num. 2. in fine, Festa Angelorum præponuntur Apostols, hoc est, non modo Michaelis, sed etiam Gabrielis; & Raphaelis, quæ apud multas Ecclesias celebrantur; & à fortiori Angelorum omnium Custodum, quorum festum colimus vno die; tum quia festum hoc videtur maius, quam Apparitionis sancti Michaelis, ex pluralitate Angelorum Custodum: & quia in Apparitione miraculum rātum celebramus; in hoc autem festo personas ipsas Angelicas, & innumeras vnā simul honoramus: at Apparitionem esse festum maius, & habere vtrasque integras Vesperas nemo non nouit: tum quia licet hoc festum sit adhibitum; tamen posito, quod recitare velimus officium, ad Rubricas generales seruandas tenemur, sicuti Missam, quam non tenemur quotidie celebrare, si tamen celebras, iuxta Rubricas celebrare debes; tum denique, quia, si Sanctus Hieronymus amitteret eo casu vtrasque Vesperas; etiam S. Gregorius

Nazianzenus eius præceptor amittit primas Vesperas nobiliores, secundis, nempe, in 2. Vesperis Apparitionis. His tamen non obstantibus. & titē consideratis, in gratia S. Hieronymi, ne amittat vtrasque Vesperas; & quia festum Angelorum Custodū fuit concessum fieri ex deuotione, non ex præcepto, decreuit Sacr. Rituum Congr. die 2. Octob. 1627. esse duplex minus, & diuidere Vesperas cum Sancto Hieronymo, & cum quocumque alio Duplici, si alicubi concurrat post primam diem Octobris. Lectiones primi Nocturni omittuntur, si legendū sit initium Esther.

Ad octauam Lectionem dicitur: *Quorum Festum colimus*: nam titulus, & Oratio est de pluribus, & vnusquisque intendit venerari suum Angelum in Choro vnā cum alijs. Qui solus recitat officium, adhuc dicat: *Quorum Festum colimus, &c.* non: *cuius Festum colimus, &c.* quod postremū docuit recentior, minus aduertēs, quod vni recitanti neque conuenit: *colimus*, in plurali, si verborum vim attendimus. Si fiet officium prima die Octobris, octauæ lectioni adiungerem nonam, quæ est magis propria festi, si liber. Vbi fit hoc officium, in Lectione Martyrologij legatur primo loco de eodem.

1. Remigij. Dies est Trāslationis; obiit enim Idibus Ianuarij, ex Baron. in *Martyrolog.* habetur festum in Appendice Gregoriana, & in Concilio Moguntino cap. 6. simplex in M.S. & 1550. In Hymno Vesper. mutatur tertius versus.

4. Francisci. à Gregorio IX. 1228. dilatatur Festum à Sixto IV. 1472. in Missali Vaticano vol. 4743. Duplex in M.S. & 1550. Pius V. recentia Oratione, mutauit officium antiquius, opera Fratrum Minorum in Breuiario positum, & auctoritate Nicolai III. approbatum, vt diximus cap. 1. *huius Sectionis*. In Lectione 6. legitur, quod S. Franciscus in die festo exaltationis S. Crucis recepit sacra Stigmata, & in Lectione 4. Festi Stigmatum, ait S. Bonau. quod circa Festum Exaltationis id acciderit: non tamen pugnant inter se hi textus; quia tempore S. Bonaueturæ erat incertus dies, qui deinde fuit precisè reuelatus.

latus. lege Vuandungum in Annal. Min. Ann. 1282. Festum S. Francisci est de præcepto vbique locorum; ex Decreto Sixti IV. vt indicat Syluester *V. Dominica, n. 3. §. 6.* vbi tamen ait, constitutionem illius non fuisse moribus vtentium approbatã. Sed rursus præcepit vbique obseruari Sac. Rituum Congreg. die 3. Ian. 1622. annuente Sanctissimo: Decretumque originale ostendit mihi Ioan. Petrus Massarius meus, virtutum, doctrinæ, & fortunarum heres Iulij Benigni Aduocati Cõfistorialis, Primarij, & vnici tunc temporis in Gymnasio Romano Doctoris, Archiepiscopi Thessalonicensis, & S. Rituũ Congregationis Secretarij, de Romana Republica optimè meriti; cui & ego debeo plurimum, cum eius opera potissimum, in album Consultorum eiusdem S. Congregat. relatus fuerim: idemque Massarius publicari decretum Romę curauit, in Tabella, de consensu maiorum edita Anno 1631. Festorum vbique obseruandorum ex præcepto S. Romanæ Ecclesiæ; fauente Tegrino Tegrinio, Domino meo, Episcopo Assisinate, & præfatæ S. Rituum Congregationis à Secretis incomparabili viro, in gratiam Sancti Patroni Assisinate. æquum est igitur, vt deinceps vbique gentium obseruetur.

5. Placidi. & Sociorum. in Breuiar. Vaticano *vol. 4760.* restituit Sixtus V. Anno 1588. simplex ab eodem. mutauit Orationem Clemens VIII. non dicitur Resp. Vide infra Sectione 8. cap. 2. num. 6.

6. Brunonis. à Gregorio XV. die 17. Februar. 1621. semidupl. cum officio ab eodem 6. Maij 1623. in lectione Martyrologij ponatur primo loco. si transferatur, mutatur in Hymno Vesp. tertius versus.

7. Marci Papæ. in Antiphonar. & Sacramentario Gregor. à quo initium primæ Orationis, & vltimam Missæ Orationem habemus: omnes autem leguntur in Codice Pameliano.

SS. Sergij, &c. in Appendice Gregor. simplex in M. S. & 1550.

8. Brigittæ. à Gregor. XV. & 8. Aprilis

1623. approbatum est officium cum ritu semiduplici, Oratione, & Lectionibus proprijs, Decreto S. Rituum Congregationis; recitandum quidem die 7. Octobris in qua fuit illa Canonizata, vt in Bulla Bonifacij IX. sed Urbanus VIII. ne Missa S. Marci Papæ in Missali deleretur, iussit hac die octaua, annuente Polonia Rege, celebrari Festum; in Polonia verò, vt prius, die septima, cuius obitus contigit die 23. Iulij impedita Festo sancti Apollinaris: vnde & in Martyrologio quoque recognitio translata est lectio de eadem in hanc diem Octobris octauam. Acta sunt hæc Anno 1628.

9. Dionisij, &c. quem Athanas. de Synod. Nicenæ decr. appellat Theognostũ. habetur de eodem in Antiphon. Greg. sed post Gregorium, ex Pamelio; qui ait esse Gallicanum officium. Nam ortum habuit in Gallia à tempore Ludouici Pij, & Amalarij, *ex epist. Hilduini ad eundem.* de generali consuetudine testatur Radulph. *propof. 17.* simplex in M. S. & 1550. semidup. apud Radulph. quem ritum restituit Pius V. mutauit autem Euangelium cum Homilia Clemens VIII. officium Missæ aliud est Antiphonario Gregoriano.

14. Callisti. in Sacramentario Gregor. cum omnibus Orationibus Missæ. semidupl. ex Microl. *cap. 43.* Romæ tantum, ex Radulph. *propof. 22.* simplex in M. S. 1550. semidup. Pius V. instituit vbique. Clemens VIII. mutauit Euangelium cum Homilia. officium aliud est Missæ in Greg. Antiphon.

15. Teresiæ Virginis. Ad libitum concessit fieri officium semid. approbatum à S. Rituum Congr. die 25. Augusti 1636. De ea, si fiat officium, in Lectione Martyrologij legatur primo loco.

18. Lucæ Euangelistæ. Martyr à Sancto Paulino *ad Senerum epist. 12.* reputatur. Metaphrastes in hoc Festo concionem habuit. in Sacramentar. Gregor. habetur cum omnibus Orationibus Missæ, quarum prima est Ambrosiana. Decreto Bonifac. VIII. est duplex. à Pio V. duplex secundæ classis.

21. Hilarionis. in Appendice Greg. Simplex in M. S. & 1550.

Vrsulae, &c. in quinto saeculo, hoc est, anno 500. indictum esse Festum ait Iac. Philip. Bergomens. citatus à Schultingio, in Missali Vaticano *vol. 3808.* officium solemne proprium totum in Breu. 1550. Pius V. commemorationem decreuit. Si adsit alicuius ex his Virginibus caput, aut insignis Reliqua, & nomen ignoretur, fiat de ea officium, Duplici ritu, sumpra Oratione de Communi in singulari, tacito illius nomine (quod fit in S. Callisto, & alijs) & fiat commemoratio S. Hilarionis, & SS. Vrsulae, & Sociarum: nisi aliud à maioribus concedatur, aut legitime praescribatur.

25. Chrysanthi, & Dariae. in Appendice Gregoriana. Simplex in M. S. & 1550. officium creditur compositum à Varino, & Armeno fratribus ordinatis presbyteris à Sancto Stephano, qui vitas eorum ad omnes Ecclesias direxerunt. Hæc Cornel. Schultingius. ex quibus facile conijcitur Festum indictum esse 400. annis ante Sanctum Gregorium.

27. Euaristi. in Missali Vatic. *vol. 4743.* Semidupl. ex Microlog. *cap. 43.* Romæ tantum, ex Radulph. *propof. 22.* Simplex in M. S. & 1550.

27. Vigilia SS. Simeonis, & Iudæ. Vide in Vigilia Andree. in Comite S. Hieronymi habetur Euangelium. Homilia à Pio V. Missæ vero officium in Antiphonar. & Sacramentar. Gregor.

28. Simonis, & Iudæ. Dicitur, vt de Festo S. Andree. Pius V. innouauit officium, Oratione excepta. Euangelium idem, quod in Comite S. Hieron. officium Missæ, vt in Antiphonario, & Sacramentario Gregoriano. si contingat eos diuidi, quia alter tantum Titularis est Ecclesiæ iuxta Rubr. quæ habetur supra *Secl. 3. cap. 10. num. 11.* tunc pro Sancto Simone legatur in 1. Noctur. de Communi Apostol. reseruata Lect. Ep. Iudæ eidem, qui est eiusdem auctor. vt *Secl. 5. capit. 12. num. 15. pag. 69.* significauimus. Vide quæ diximus in primæ die Maij,

pag. 119. at, quia Lectio quarta non potest diuidi, ea legatur in Festo Titularis, & iterum in officio alterius translata, sicuti etiam Euangelium cum Homilia. Lectiones quinta, & sexta variari possunt, vt in Communi Apostolorum. Pro varianda Oratione, sumi potest Oratio Vigiliæ in numero singulari. & mutatis verbis: *præuenimus: in: celebramus: &: præueniat: in: imploret.* sed in his casibus consule Sacram. Congregationem, vt aliquid proprium concedat.

31. Vigilia omnium Sanctorum. in Antiphonario, & Sacramentario Gregoriano habentur Orationes cum officio Missæ; sed posterius est Sancto Gregorio, ex Pamelio. Concil. Oxoniense, & Beda meminerunt.

De Festis Sanctorum Mense Nouembr. Cap. XIII.

2. **O**Mnium Sanctorum Ordo Roman. habet hæc verba notanda: *In Calen. Nouembr. & per totum Orbem plebs. vniuersa, sicut in die Natalis Domini, ad Ecclesiam in honorem omnium Sanctorum ad Missarum solemnia conuenire studeat: illud attendentes, vt quidquid humana fragilitas per ignorantiam, aut negligentiam in solemnitatibus ac vigilijs Sanctorum minus plenè peregerint, in hac obseruatione sancta soluantur.* S. Cyprian *epistola 34.* docet, natalitia Sanctorum annua celebranda esse cum Missæ sacrificio; sed quia omnium Martyrum, & aliorum non possunt singula celebrari (teste Eusebio, citato à Beletio *c. 154.* existimante, quotidie excedere numerum quinque millium) ideo Bonif. IV. instituit Romæ Festum omnium Sanctorum hac die: quod deinde alijs Orbis Ecclesijs edixit Gregor. IV. anno 835. ex Sigeberto, & præsertim Gallis, & Germanis, ex Baronio in *Annal. ad annum eundem.* Neque vero est Sanctorum Martyrum tantum hoc Festum; verum etiam Confessorum vt in Codice M. S. se legisse ait Baron. in *Martyrolog. die 13. Maij.*

May. habetur Festum in Sacramentario: solemne Festum in Ord. Romano. Vnde Duplex primæ Classis conuenienter fuit statutum. Officium à Gregorio. IV. compositum esse scribit Schultingius, ex Beleth *capit.* 127. Pius V. mutauit omnes Lectiones, sustulit primum Responsorium, & addidit octauam de Virginibus. In secundo Nocturno, & per Octauam, legi iussit Sermonem accomodatam festo, quem tribuebant alij Augustino; quod est falsum, cum ille obierit ante Bonifacium I V. alij Odóni Abbati, de quo tamen vnicum Manuscriptum habemus testem in Vaticana Bibliotheca. nomine Bedæ à Clemente VIII. iussus est legi, quia inter eius opera habetur, & vixit ille post Bonifacium IV. vnde & in postrema recognitione Breuiarij secuti sumus textum ipsum, qui Bedæ adscribitur. Officium Missæ in Antiphonario, & Sacramentario Gregoriano legitur, exceptis Offertorio, & Communione, quæ fuerunt mutata: sed posterius est sancto Gregorio, ait Pamelius. In secundis Vesperis mandauit Urbanus VI. post Vesperas festiuas cantari Vesperas Defunctorum ritu Duplici, vt dicitur in Breuiario Venetijs edito Anno 1521.

2. Commemoratio omnium Fidelium Defunctorum tribuitur hic ritus communiter Odiloni Abbati Cluniacensi, ex Sigeberto Ann. 998. à quo diffusus est in totum Orbem auctoritate Apostolica, sed à Bonifacio Quarto indictam esse Commemorationem hanc scribit M. Polonus Anno 607. immo Ann. post institutionem Festi omnium Sanctorum ab eodem Bonifacio, docet Petrus de Natal. citatus à Demochare *tomo 4. cap.* 78. Petrus Galestinus auctorem facit Ioan. XVI. suadente Odilone, in *Not. Martyrol.* Amalarius autem meminit, de *ord. Antiph.* c. 65. qui vixit post Bonifacium, & ante Odilonem circa An. 800. & causam reddit: Post officium, inquit, Sanctorum inserui officium pro mortuis. multi enim transferunt de presenti saculo, qui non illico Sanctis coniungun-

tur, pro quibus solito more officium agitur. Hæc ille. nota ea verba: *solite more* ergo erat in vsu. Duplex in M. S. & 1550. De officij auctore, & ritu dicemus Sectione nona.

Si in Dominica occurrat, transfertur Commemoratio hæc in diem Lunæ; & Vesperæ in Vesperas Dominicæ, ex Decreto Urbani VI. *loco cit.* Nisi dies Lunæ sit item impedita Festo de præcepto: tunc enim in diem quartam Nouembris (etiam si sit impedita Festo nouem Lectionum) transfertur officium Defunctorum cum Missis, cantata de Festo altera Missa, vna cum officio de die. Neque officium hoc Defunctorum omitti debet, cum sit pars officij Diuini eo die præscripti, vt notat Suarez, *lib. 4. de Hor. Canonic. cap.* 25. n. 8. & 9. & cum sit pars notabilis, ad restitutionem fructuum tenetur Beneficiarius ad ratam Vesperarum, vel Matutini, vel vtriusque, prout in Bulla Pij V. de qua supra, *Sect. 1. cap.* 6. n. 2. pag. 9. Decreuit etiam Sacra Congregatio Rituum, *prima Septembris* 1607. ne pridie Vesperæ reciteretur Matutinum Defunctorum, sed hac die mane: quod est notandum, & obseruandum ex Rubrica propria Breuiarij. Vide Sectionem nonam cap. 2.

4. Vitalis, & Agricolæ in Missali Vaticano *volum.* 4743. Simplex in M. S. & 1550.

Caroli. à Paulo V. ad libitum Cleri 6. *Decembris* 1613. cum officio, & ritu Semiduplici 3. *Decembris* 1616. approbato si fiat officium, in lectione Martyrologij legatur de eo primo loco. In tota Prouincia Mediolanensi celebrari potest Duplici ritu, ex Decreto Sacre Congregationis Rituum 20. *Novembris* 1610. Si transferatur, mutatur tertius versus in Hymno. *Iste confessor.*

8. Octaua omnium Sanctorum à Sixto IV. & ex Codice M. S. Ecclesiæ Sanctæ Mariæ ad martyres citato à Baronio in *Martyrologij hac die.* Duplex ab eodem Sixto, & in Breuiario 1550. Pius V. per totam Octauam reformatiuit Lectiones.

Qua-

Quatuor Coronatorum. Ordo Romanus. Antiphonarium, & Sacramentarium Gregorianum, cum omnibus Orationibus Missæ, sub nomine quinque aliorum, Decreto Melchiadis, ait Durand. *lib. 7. c. 36.* Simplex in M.S. & 1550. officium, vel ab Honorio I. qui Romæ ædificauit eorum Ecclesiam, ex Martino Costentino in Chronicis; vel à Leone IV. qui ex Platina corpora eorum inuenit, & Ecclesiam illustriorem reddidit.

9. Dedicacionis Basilicæ Saluatoris. dicta est Basilica Iulij a Sancto Gregorio. Item Constantiniana Lateranensis à S. Hieronymo; cuius laudes persequitur Petrus Card. Damiani, in *Epistola ad Card. S. R. E.* ex quibus patet eam esse caput Ecclesiarum: & hæc est potissima ratio festi. Romæ tantum celebrabatur. Radulph. *propof. 22.* Habetur in Missali Vaticano *vol. 4770.* Duplex in Breuiario 1521. officium de Communi. Pius V. Lectiones 1. & 2. Nocturni addidit.

Theodori. in Antiphonario, & Sacramentario Gregoriano, cum omnibus Orationibus Missæ. Habuit Orationem Nyssenus. Metaph. meminit in *Actis S. Alippi, die 26. Nouemb. apud Sur. tom. 6.* Manuel. quoque titulo de *Ferijs.* Simplex in M.S. & 1550.

10. Tryphonis, &c. Constantinopoli celebre festum Iustiniano Imperatore, ex Procopio *lib. 1. de adif. Iustiniani.* Romæ, ex Radulph. *propof. 22.* in Missali Vaticano *volum. 4743.* Simplex in Breuiario 1550.

11. Martini Episcopi. Leone I. Pont. celebratum fuisse hoc festum ex Concilio Turonico scribit Galefin. in *Martyrolog.* Habetur in Sacramentario Gregoriano. à quo in editione Romana primam tantum Orationem habemus in Missa: omnes autem in Pameliana. sanctus Bernardus Sermonem habuit, & de generali consuetudine testatur Radulph. *propof. 17.* Semidupl. apud Durand. *lib. 7. c. 1.* Duplex apud Radulph. *loco. cit.* Rursus Semidupl. in Breuiario 1550. à Pio V. tandem Duplex, qui & mutauit Lectiones omnes. Reliqui officij Gallicani,

vt obseruat Pamelius, ad *Antiphonar. Sancti Gregorij*, dici ut auctor Sanctus Radbodus Episcopus Traiectensis, ex Schultingio. Psalmi Nocturnorum sunt de Communi Martyris; quia Sancto Martino non defuit palma martirij, vt dicitur in Antiphona ad *Magnificat.* officium Missæ non est idem, quod in Antiphonario Gregoriano, & est posterius Gregorio, ex Pamelio.

Mennæ. in Antiphonario, & Sacramentario Gregoriano. à quo in Romana habemus primam tantum Orationem. Missæ: omnes autem in editione Pameliana. Simplex in Breuiario 1550.

12. Martini Papæ. ex Calendar. & Martyrologio Roman. antiquissimis, citatis à Baron. in *Martyrolog.* & in Missali Vaticano *volum. 4743.* Semidupl. ex Microlog. *c. 43.* Romæ tantum ex Radulph. *propof. 22.* Simplex in M.S. & in Breuiario 1550. restituitur Semidupl. à Pio V. Clemens VIII. mutauit Euangel. cum Homilia.

17. Gregorij Thaumaturgi. Nyssenus Orationem habuit. In Missali Romano non ante Ann. 1550. habetur festum. Simplex à Pio V. Semidupl. à Clemente VIII. cum Homilia. Si transferatur, mutatur in Hymno, *Iste confessor.* tertius versus.

18. Dedicacionis Basilicæ Apostolorum. loca ipsa antea Limina Apostolorum vocabantur, de quorum osculo ob dignitatem lege Baronium in *Martyrologio:* vnde sumitur ratio festi. Romæ tantum tempore Radulph. *propof. 22.* in Missali Vatic. *vol. 4743.* Dupl. 1550. Pius V. Lectiones 1. & 2. Nocturni adiecit. Clement. VIII. Homiliam Sancti Greg. assignauit. Urbanus VIII. quintam Lectionem opere, & verbis locupletauit, Anno 1626. & 1627.

19. Pontiani. in Missali Vatic. prox. cit. Simplex in M. S. & 1550.

21. Presentationis Beatæ Virginis, hac die præsentata fuisse, Vsuardus ait in *Martyrolog.* Sermones habuere Gregor. Nyssenus, Germanus Constantinopolit. & Georgius Nicomediensis, qui vixit

vixit circa Annum 1000. Menofogium, & Manuel. *tit. de Ferijs*. Apud Gallos sub Carolo Magno 1375. procurante Abbate Sancti Nicolai in Normandia; ab his ad Saxones; tum ad Siculos transfijt, vt enarrat Vuion Auctor *Ligni vitæ lib. 5.* Pius I. & Paulus II. ex Molano in *Addit. ad Martyrolog.* vel, vt alij volunt, Sixtus V. edixerunt. tandem restituit festum Sixtus V. 1585. Duplex in Breuiario 1550. & à Sixto V. officium verò, quo nunc vtimur, Clem. VIII. designauit, abrogato antiquo, quod erat de Natiuitate Virginis, mutato nomine, *Natiuitatis*, in *Præsentationis*: cui non bene omnes Antiphonæ congruebant: & declarauit esse Duplex maius. in 7. Respons. pro *Festinitatem*, dici debet, *Præsentationem*.

22. Cæciliæ. in Sacramentario Gregoriano cum prima, & secunda Oratione Missæ; vltima deinde fuit mutata, quæ tamen habetur in Codice Pameliano. de generali consuetudine testatur Radulph. *propof. 17.* & in Breu. Sancti Isidori habetur Hymnus de ea. Semid. apud Durand. *lib. 7. cap. 1.* & Radulph. citatum, & item in Breu. 1550. quod perseuerat officium Missæ habetur in Antiph. Greg. Lectiones mutata à Pio V. fuerunt.

23. Clementis. in Sacramentar. Gregoriano. sed Orationes omnes fuerunt postea mutata; quæ tamen leguntur in Codice Pameliano. de generali consuetudine Radulph. *propof. 17.* Sanctus Bernardus Sermonem habuit Semid. apud Radulph. citatum, & in Breuiario 1550. imò tempore Microl. *c. 43.* officium est antiquum, mutatis Lectionibus, & quibusdam Responsorijs à Pio V. officium Missæ, vt in Antiphonario Gregoriano.

Felicitatis in Comite Hieron. habetur mense Iulio. & item in Sacramentario Gregoriano, à quo habemus primam, & vltimam Orationem Missæ; secundam etiam habet Pamelianus Codex. Sermones habuere S. Petrus Chryfolog. & S. Gregor. Simplex in M.S. & 1550.

24. Chryfologi. in Sacramentario Gregoriano. Simplex in M. S. & 1550. officium Greg. Missæ tamen aliud est in eiusdem Antiphonario; sed Orationes, quæ apud nos habentur, in citato Sacramentario leguntur.

25. Catharinæ. à Treuirensibus cepit coli Ann. 1245. ex Lipomano *tom. 5.* & de generali consuetudine fieri scribit Radulph. *propof. 17.* In Breuiar. Toletano duo Hymni de ea in Missali Vatic. *volum. 4743.* habetur. Galefinius, in *Martyrologio* scribit. hoc Festum in Calendario fuisse positum à Io. XXII. quia, inquit, in antiquis Martyrologijs de ea non legitur. Semidupl. apud Dur. *lib. 7. cap. 1.* Duplex apud Radulph. cit. rursus Semidupl. in Breu. editis 1521. & 1550. Duplex tandem à Pio V. qui, retentis Oratione, & Lectionibus 2. & 3. Noct. antiquum officium proprium integrum ablegauit. Dicitur Æchaterina in antiquo Codice citato a Baronio in *Martyrologio*.

26. Petri Alexandrini. in eius Festo S. Athanasius puer puerilibus lusibus feria prænuicialle scribitur a Ruffino *lib. 1. Histor. cap. 14.* Habetur Festum in Missalibus Vatic. *volum. 4743.* & 4771. & in edito Venet. 1505. non ante in Breuiar. tamen 1550. non extat ergo restitutum est à Pio V. qui & Simplicii ritu celebrari festum iussit. obiit ille tamen pridie huius diei, ex Galefin. in *Martyrolog.* & hæc de Proprio Sanctorum.

Addam duo pro declaratione prædictorum; alterum est, quod nomine, *Officij Missæ*, intelligimus Introitum, Graduale, Offertorium, Communionem; & in Horis Canonis pro, *Officio*, Orationem conformem Missæ, tum Antiphonas, Responsorias, & Lectiones. Alterum est, quod Manuelem sepius citauimus, *tit. de Ferijs*; non quod ipse indixerit festa, sed ferias in Festis, & eum tamquam testem Festorum apud Græcos obseruatorum attulimus in medium. Floruit autem Ann. 1180. & sequenti obiit.